

వతిదినము ప్రకటింపబడును

309939

Vol. 7.

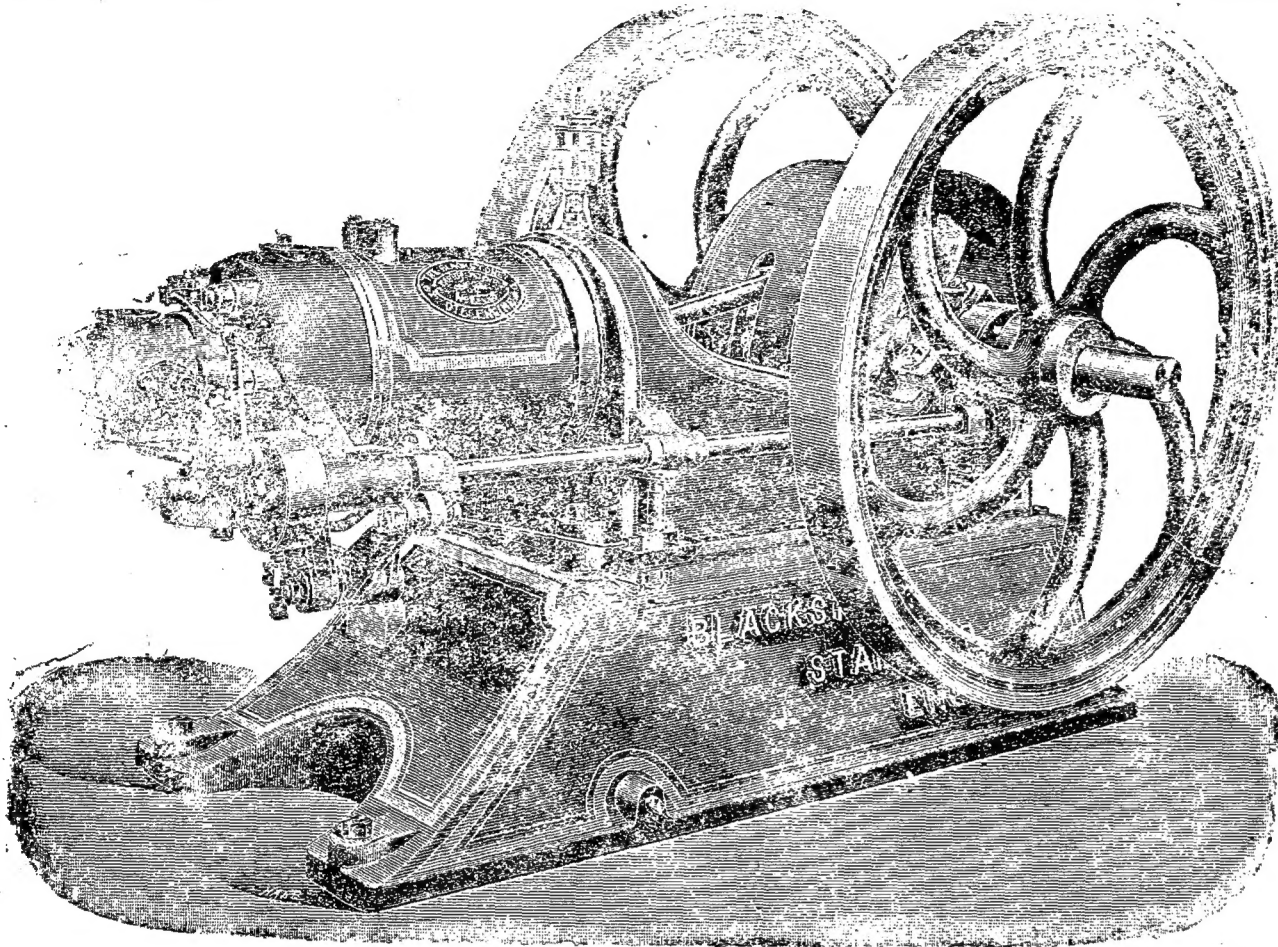
సంపుటము 7

చెన్నపట్టణము 1920 వ సం॥రం సెప్టెంబరు నెల 15 తేది బుధవారము

No. 139.

రాజధాని నగర ప్రభుత్వ కార్యదర్శి కార్యాలయము.

నంచిక ౧౩౯

బాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

ఈ కార్యదర్శి, ప్రభుత్వ ఆయిల్ బాకు స్టోను ఇంజనులను తయారుచేయుటకు అనుమతిని ఇచ్చినది.

ఈ కార్యదర్శిలో అనేకమైన బాకు స్టోను ఇంజనులు వర్తిచేయుచున్నవి. యజమానులకు సలహా ఇచ్చి నిర్మించును. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

జోనా వీజెంట్టా:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు

గొప్ప పట్టు వర్తకశాల.

నెం. 9, 10, 11,

రటన్ జిజార్ రోడ్,

మదరాసు.

చల్లారాం

గెయాన్ చందుగారి

పట్టు వాయిదా,

పట్టు వర్తింపులు,

పట్టు కోటింగులు,

పట్టు చీరలు,

పట్టు దోవతులు,

పట్టు రిబ్బన్లు,

పట్టు శాటిన్లు,

పట్టు చేరుమాట్లు,

పట్టు డైయిలు,

పట్టు క్రిఫులు

వాణ్యమునకును, ధరలకును

25 సం॥లకు వైగానే

ప్రఖ్యాతి గడించినది.

దయచేసి గవనింపుడు:

బేరములేదు. ఒకేమాట

ఒకే క్రమమైన ధర

1890 వ సం॥రమున స్థాపితము.

టెలిఫోను నెం 776

టి. సి. యన్.

710

పరిమళానంద నన్యము.

నెం 1 దర్జీ 1-1 ఈ 0-4-0 ని. పి. చార్జీ ఈ 0-2-0

12 దర్జీల ఈ 2-8-0 " " 0-8-0

మేలైన మద్రాసు సాదానన్యము.

నెం 1 కేరళ (24 ఈ) 0-14-0, ని. పి. ఖర్చు 0-5-0

నెం 1 కేరళ (120 ఈ) 8-8-0, ని. పి. ఖర్చు 1-0-0

టి. సి. వాగలింగప్ప అందు కంటెని,

4 కింగ్స్టన్ కిఫి, పొడవు 6 ఫీట్ల పొట్టు, మద్రాసు.

కావలెను

ప్రైమరీ లోపరుకందరి ప్రయినింగు గల ఉపాధ్యాయులు శ్యామలాధర్మపాఠశాలకు గావలయును. వనిని గోరువారు గుణగణంబులను దెలుపుచు సిక్రిండి చిరునామాకు ధరఖాస్తులను బంపు కొనవలయును.

మ్యానేజరు: " శ్యామలా " ధర్మపాఠశాల,

C/o పోస్టు మాస్టరు,

విడుమాల పోస్టు, మచిలీపట్టణము.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అశోక్ గుప్తను కార్యకర్తలకును పొందుటకు స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటకునే కలుగుచున్నది. ఈ ఉత్తమ మైనపుస్తకము అశోక్ గుప్తమను కలుగజేసి కరీర సాధ్యమును, దృఢ గాత్రమును, ఆ యువకునిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము యిశానుగా నీయబడును. పోస్టుచార్జీయను మేము భరించి కలపెదము వెంటనే (కాంతికోరెదము. (219)

వైద్యశాస్త్రి మణికోంకర్ గోవిందజీ,

అశోకనిగ్రహ కౌన్సిల్ కార్యాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్.

అమృతాంజనం డిపోవారి షోషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహనితైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యపదములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

అంతయు పొడిగాక పాల ఆహారమై యున్నది.

మొదటి పేజీ

మొదటి పేజీ

Make Weaning Time a Happy Time with **NESTLE'S FOOD**
A Complete Milk Food
simply add water and boil
Fifty Years of Building Better Babies

నీళ్లతో కలిపి వచ్చుచేయుము.

నీళ్లతో కలిపి గోనెపాలు యిక్కడ నయోమచేయబడినది.
వాటికి సేవ నుచితముగా సంపూర్ణము.

NESTLE FOOD CO
P. O. 306
CALCUTTA.

Telephone : No. 291.

Tel. Address : "ALL SILKS"

ESTD., 1860.

Dhanamal Chellaram.

Silk House.

WHOLESALE AND RETAIL.

DEALER IN

Japanese, Chinese, Indian & English, Silks, for Saris, Peticots, Jackets Etc. Etc.

Gent's Silk, Suiting, also English Woollen and Cotton Goods.

No. 46, Rattan Bazaar Road, G. T. Madras.

మోన పోకుడు

తువ్వపట్టనీయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మానపోకుడు.
అట్లు తువ్వపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డేవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్."
Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని పంటలకు కప్పలకును నువ్వుయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మున్సిసిపలువారు వల్లికు వర్షునారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏజెంట్లు:—డి సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్స్.

తపాలపెట్టె నం. 553 రు,

కె89

మదరాసు

(కామోజిషన్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

ఓటోలీలా నెంటు

ఎవ్వరికిని పోలాలని మనోల్లాసమును కలిగించుటలో యీ వానపదవ్యయ మిక్కిలి తగినది. అందరియొక్క మనస్సును భ్రమింపజేసి ఆనందమును కలిగించుటలో దీనికి సరియగు నెంటు నేటికటి లేదని తలచునట్లు చేయును. దీనిలో అల్ప-హాటు అను సారాయము మొదలుగునది చేరలేదు.

యీ ఔషధములో 4, 5 బొట్టు యీ నెంటును చేసిగొనుటకు వాడుకలో వాల్లై నది దీనివారస పోలాలను. అటుల పోవునది నిరూపించుచున్నట్లు 50 రూపాయలకు యీ వ్యయమును. నేటికటి బహుశా వీటిని ఉపయోగించి, అనంతమును పొందుచున్నార. నేటికటి ఒకబుద్ధిని తెప్పించి వాటి చూడును. దీనివల 1/2 డ్రాం 0-10-0, 1 డ్రాం 1-0-0. ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

విలాసము:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

(586)

సాకాడపేట, మదరాసు.

మలయ చందనము

గోరేయీ అను తెగలోగలవనది దేశవారు రాజనంబూసములలో నుత్తరమునందు ప్రవహించునది; గావుననే వర్షములేదు. విశిష్టారీతి ను నక్కలులేదు. ఎలుగులు, తెలుపు, వసువు అది మూడు రంగుల తెగ లోగలదు. ఎంత దీక్షముగా నుండినను మూడవరూట గుణము కాన్పించును. స్త్రీల ముకుత వ్యాధికిమాద నికి ఫిరంగిబెల్లు. సోదీలలోబంజుండునది. చాల తెల్లబడసినది. దర్బీ 2-4-3
2. చండినీ—మలయ చందనమునకు అనుసానము. 2.5
దర్బీకి కనిపించు: చండినీ సీసా (సీమి) 1-2-3
విరచనకటి (మూతకొక విరచనమునకు) సీసా 0-2-0
అమృతగుణిణి (100 తాంబూల మూతల) 0-4-3
వారగభండము (అతిల్లికి లేవ్వము) దర్బీ 2-0-0
గంధర్వపార్శ్వనీ, వాయువరం, (గోదావరి)

పాళ్ళపు వెంకటాచలవండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధముగు

లోకామయహర

కస్తూరిమాత్రలవలె

సర్వోత్తమ గుణకారితముగ సిద్ధావధము వర్ణకటి లేదని భారాళముగా చెప్పుచున్నది. పిటిలో అక్షరకరమైన దేని వస్తువు చేరలేదు గావున అత్రుడు పుట్టిన తిరుత్తు గుణములొక ర్మధులవరకు ప్రతిపెక్కలను గుంజుచును లేక సేవించవచ్చును. ఈ మూత్రము 3 నుండి 5 వరకు తాంబూలముతో గాని లేక చట్టి నోటితో గాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చుక ఎడల మందము, అశీర్ణము, మలబద్ధము చతి జ్వరము, జ్వరము, మలేరియాజ్వరము, కిరము, కిరవాతము, వగ్గు, కడికము, సరముల నొప్పి బలహీనత, ఇక త్రూ ఎంబా, ప్లేగు, కలరా, మున్నగు ఇంకా అనేకవ్యాధులను వర్గిరకు రానివ్వదు. అబ్బుగలిగిన వేళ ఉపయోగించిన తక్షణము గుణమిచ్చును. ఒకేసారి మూర్ఛ్యుండవలసిన గుణము ప్రాణ, వ్యాపారగుణ, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు పోషణ స్త్రీలు కూడ ఈ మూత్రము సేవించి గుణమును పొగడవచ్చును. 250 మూత్రము ౧౦ సీసా 1-3 వెల రు. 0-4-0
ఒక సీసా గుణము అరుసీసాలవరకు పోస్టేజీ 0-4-0
ఒకేసారి 6 సీసాలను తెప్పించిన పోస్టేజీలో రు. 1-3-0
12 సీసాలు " " 2-1-0
25 సీసాలు " " 3-3-0
అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

శ్రీ శీతారాఘవ వైద్యశాల

(301-594)

మొ సూ రు.

సంప్రదింపు:— "వండినీ" నెంటును.

హిందూదేశైశ్వర్య చరిత్రము.

(కలి ౧-3 వెల అ. ర. తపాల ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, చెన్నపురి.

క్రొత్త పన్నులు

[ఈక్రింది సమాఖ్య ఆర్డీని గోదావరి జిల్లా ఆర్డీ అంతు తాలూకా గ్రామముల ప్రజలు గవర్నమెంటువారికి సంప్రదించుచున్నాడు. దీనిని ప్రకటింపు ద్వారా గోదావరి జిల్లా సంఘమువారు ముఖ్య కోరికలను ముఖ్యతతోను దీని తా వివరించి.]

ముహూర్తాశ్రీ మదరాసు గవర్నమెంటు లెజిస్లేటివు డిపార్టుమెంటు సెక్రటరీగారి సముఖమునకు.

ఈ సందర్భమున గవర్నమెంటువారు (1) చెన్నై ప్రభుత్వ విద్యా కార్యకర్తలను, (2) ప్రస్తుతము అమలులోనున్న లోకలభ్యతలకు సవరణలొనర్చు ప్రకారములను, ఈ రెండు విధముల ప్రజలకు సామాన్యముగా తెలియజేయుటకు కోర్కెను విడుదల చేయుట, బహుజనముల బాధించు యోచనలు కోర్కెను అందు చేయుట ద్వారా విధించిన దానిని గురించి మాకు గల యాక్రింది ఆక్షేపణలను విన్నవించుచున్నాము. దానిని సావధానముగా పరిశీలించి తగువిధమున దానిని తిరగియు, తగినవిగా, క్రమమున అమలుచేయు దని కోరుచున్నాము.

(1) ఎలమెంటరీ ఎడ్యుకేషను విధి (లేక ప్రాథమిక విద్యా విద్యకర్తలను) జనసామాన్యమునకు విద్యాభివృద్ధి కొరకు జమీందారి, గవర్నమెంటు జిర్కానిదాడు. ఈ సాం చార్యమున వారివారి భూమిలో నున్న భూమియొక్క విస్తీర్ణ ముద 1 టీ. ఈ ఆదేశమునకుందా కొంతగా ఎడ్యు కేషనుకందు (విద్యకొరకునకు) కట్టబోవుచున్నామని తాదా సారించియున్నాడు. ప్రజలకు విద్యనీయుట గవర్నమెంటు వారిదిధి అయియున్నది. దానికొరకు ప్రత్యేకముగా వన్ను విధించుట ఎంతమాత్రము న్యాయముకాదు భూస్వాములవిధము మాత్రమే ఏ తరచుచును చదువుకొనరు. వ్యభిచారు, వృత్తి భేదము, భాగ్యము, వారివిధముతో తనిలేకుండ సర్వజనుల విద్యనీయుకొనవలసిన ఆవశ్యకమున్నది గనుక దానికొరకు కా కలసిన భనముల రాజధాని ఆదాయమునండి భరించవలసినదే గాని రహితమునై కొంతవన్ను విధించదుటకు ఎంతమాత్రము న్యాయము కాదు రాజధాని ఆదాయమునండి అదనపు ఖర్చును భరించుట ప్రస్తుతము సాధ్యముకానియెడల కడచిన మాజేడ్లనుండి అన్ని డిపార్టుమెంటులలోని పెద్దఉద్యోగీయు లకు అవకాశముగా పొందుచేసిన వందలకొలది జీతములను తగ్గించి ఆ అదనపుఖర్చును భరించుట న్యాయము.

(2) లోకలభ్యతలకు సవరణలొనర్చు (1) డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారు కోరినయెడల ప్రస్తుతము వసూలుచేయుచున్న లోకలభ్యతలకు మామూలుకీ ఒక ఆదేశమువారు రెండు ఆదేశాల వరకు పొందుచేయుటకును (2) డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారు కోరిన యెడల తాలూకాల గ్రామములలో యొకకంటాకు చెల్లించే యావస్థనుండి సర్కారుకు వారు చెల్లించే మొత్తము వైపు నుండి యొకవైపునకు అదనపువన్నుకట్టి దానిని డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారి కిప్పించుటకును, అధికార మియ్యలకుని ఆవిల్లులో ఏర్పాటు చేసియున్నాడు. లోకలభ్యతలకు పొచ్చించుటకులన కలుగుకష్టములను గురించియు దాని అవకాశకరత గురించి యు డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారికి రూపాయల అకౌంట్ యొక్కర వన్నుకట్టు అధికారము యెంత మాత్రముండరా దనియు మాజిల్లా ప్రజలు కడచినయెడల సందర్భములనుండి (సరిహంస త్వరము కుండలసర్దులతోను ఇతరవిధముగాను తీర్చుకొని దొరకనమువారికి విన్నవించుచు నేయున్నాడు. గవర్నరల్ల రహితుల డిప్రెషనులకు వ్యాపార మనది చేసి యున్నాడు. మాజిల్లాలో నీటితీర్చియ్యవలసిన గవర్నమెంటువారు అతియెక్కువ రాబడినిపొందుచు పెట్టు బడి మొత్తముమీద నూటికి రు 20 వరకు లాభము తీసికొన చున్నందున మాజిల్లా బోర్డునకు ఎక్కువ సొమ్ము కావలసిన యెడల ఇలాగేవలసియున్నది (నీటితీర్చి) లో నుండి చుజూ యొక్కను సినకేసి గోదావరి జిల్లా రహితులను బాధించువా దనిన కడచిన విన్నవించుచున్నాము. ఆ బోర్డు రెవిన్యూ నుండియు, రహితుల చెల్లించిన లోకలభ్యతలతో నేయించిన రోడ్లపల్ల ఆదాయము వృద్ధి అకుచున్న ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారి ఆదాయమునండియు డిస్ట్రిక్టు బోర్డునకు చుజూ యొప్పించవలసినదేగాని, యిదివరకే యెక్కువ వన్నులతో క్రంగి పోయియున్న బీదరహితులమీద అదనపువన్నులను విధించ మాధ దు విన్నవించుచున్నాము.

(3) ఇలాకంటాకు సెలదీతముల కలవారివద్దకప్పు నీర రులవలన వసూలుచేయుటతో ననేక అగ్రములను జరుగు

చున్నందున మొత్తము రాబడిమీద ఇలాకంటాకు చెల్లించే వారిమీద లోకలభ్యతలకంటాకు నూటికి రు 6-4-0 ల కన్న మించి వసూలుచేయుటకు డిస్ట్రిక్టు బోర్డువారికి అధికారము లేకుండులాగున జిల్లా సవరణచేయకవలెనని కోరు చున్నాము.

మాజిల్లాలో రహితులవారి జమీందారి ప్రదేశములందు కలిసి జనసంఖ్య 16 లక్షలలో ఒక లక్షమందిమాత్రమే పట్టా దారులకును. కాననది ర్యాలు సభయొక్క కలకొరకు గవర్నమెం టువారు తయారుచేయించిన మాజిల్లా పోటర్లవిస్తూచట్టి రు 10 లు అంతకుమించి వన్ను చెల్లించువారు 85 వేలమాత్రము లెక్కకులేలివారు. అనగా 65 వేలమంది నె 1 కి రు 0-12-0 లు అంతకువేక్కువ ఆదాయము కలవారై యున్నాడు. వీరిలో మరిల సొలుకు ఒకమామాయి లోపువన్ను చెల్లించువారు అనగా సెలకు భూమివల్ల 0-2-0 లు అయినను ఆదాయము లేనివారు 22 వేల మందివున్నారు. ఇట్టి వారివైన చదువుకొ రకు రూపాయల ఒక ఆదా, లోకలభ్యతల ఆభివృద్ధిపేరకు ఒక ఆదా, కొంతగా విధించినయెడల జీవనము ఎంతమధ్యర ముగనుండునో దొరకనమువారికి తెలియగలదు. కావున వైస మేము విన్నవించిరితిని ఇతర న్యాయమార్గములన లోకలభ్యతలకు ఎక్కువరాబడి నిప్పించి భూములగులవారికి కొత్త వన్నుల బాధను వివారణచేయగలదులకు అతిభయకరమో కోరుచున్నాము. మరియు నీ రెండువిధముల వివారణను వై సందర్భమునండి యొక్కవలదు కొత్త కాననది ర్యాలుసభ వారు చర్చించి తుదిచూచుటకు ప్రస్తుతము నిలుపుచేయుట న్యాయ మని విన్నవించుచున్నాము

చింతలదేవి పశుక్షేత్రము

(నెల్లూరుజిల్లా)

[నెల్లూరుకంటే అప్పారావుగారు.]

మారకముగా స్థాపించబడిన యావశ్యక్షేత్రమును గు రించి తెలిసికొనుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రియం గురూవాలముతో నుండునని నాంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు. ఈ క్షేత్రమును వాడవలెనని వారు నెల్లూరుజిల్లాలోని కావలి రైలుస్టేషనులో దిగి కలిగి (కనిగిరాడు) మీనుగా ఆదిమూర్తిపురమును విస్తారముగా చేరి అచ్చటినుండి చింతలదేవి పశుక్షేత్రము చేరవలెను. ఇది రోడ్డుమార్గము; కావలినుండి చింతలదేవికి ముప్పదియారు మైళ్ళ దూరమని తెలియుచున్నది. ఇంతదూరమున సామాన్య జనుల ఎద్దులబండ్లమీదనే ప్రయాణము చేయవలసి యుండును. ఇంతకన్న ముకరమైనమార్గము ప్రస్తుతము లేనందున ఇకు క్షేత్రమును వాడవలెనని వీ మార్గముననే ప్రయాణము చేయవలసినవారై యున్నాడు. ఇక క త కు క్షేత్రము ను గూర్చి కా తో తిన కట్టు క ర్తించెద. నెల్లూరు జిల్లానుండలి కచ్చిరు భాగములలో పెన్ని యసౌకర్యము అందవలెనో యన్నియు క్షేత్రముప్రక్కన నుండు చింతలదేవి గ్రామముననే కావలెను. కనుక క్షేత్రమును దప్పించుటకు వారు తమకు గావలసిన సామగ్రి అంకగా వియ్యలను పక్కకర్త రాలు వెంటకొని ప్రయాణము చేయవలెను. కనుక క్షేత్రమునో చూడవలసినదయే చెప్పవలెను. మున్నుందది ఇండియానుండలి కకు క్షేత్రములలో నాంధ్రప్రదేశ్ కడం (బళ్ళారి) నందు నూనము కాన్పించుచున్నది. ప్రస్తుతమైనను వర్షవయోగ్యమై వర్షవసాయభిలాష గలవారికి వెళ్ళుచువయమును నేర్పు నవై యున్నది.

తోటవిస్తీర్ణము నుమారు 700 యకరములు. ఈప్రదేశము అన్నివిధముల అయిన వేలకు కలిగియున్నది. దాదాపు తోటలో సగము మంచి రేగడ ప్రదేశ మెయ్యును. మిగిలిన దానిలో గొంత ఎట్టభూమియై యున్నది. క్షేత్రపు దర్బాసా యొద్దనుండి బంగళాలవరకు ఒక మైలుండును. ఈ మైలుదూర మును రోడ్డు వేయబడియున్నది. క్షేత్రముచుట్టును అన్నివిధపులు లోనికి రాకుండుటకై ఇనుకటిగ వేయబడి యున్నది. ఈబంగళాలయంద బావులొన్ని క్రమబడియున్నవి. జలము ముదిరుచికలిగియు యుకోగ్యమైనదిగా నున్నది. జలముకూడ లోతుగా నుండక నశ్యుధిగ నుండునట్లే తోచుచున్నది. బోరింగు డిపార్టుమెంటువారు కోర్కె బోరింగులు కూడ చేసియున్నాడు. ప్రస్తుతము వృత్తసమృద్ధి యంతగా లేక పోయినను కొలది రోజులలో క్షేత్రాధికారుల కృషివల ననియొక యాద్యావనము కావచ్చును. ప్రస్తుతము అసిస్టాంట్ టు రైరల్ల ఆఫ్ ఆగ్రికల్చరుగానున్న రాధాపులవారము

గారు అనుబాధ కృషివలన క్షేత్ర మిహోటున నెలకొల్పుబడి నది. ఇది మన్నేటి కనలియారములో దక్షిణమున నున్నది. పశువృద్ధికి మన్నేటికి జతము ప్రదేశములకు భూమిగాంచక పోయినను దానికి సమీపమున నుండుటచేతను క్షేత్రములో గొంత భాగము రేగడప్రదేశ మగుటవలనను క్షేత్రస్థానముల గురించిన యాక్షేపణ లంతగా నాకుం గానింపవు. ఈ క్షేత్రమునకు మతీయొక తనతి కలదు. నెల్లూరు జిల్లాలో మోసాడు బొగ్గెట్ట అనునొక గొప్ప కటాకము ఇటీవలనే కట్టబడి ఈ కర్ష రము పొలములకు నీరుచ్చునట్లు గవర్నమెంటువారు క్రమవిచ్చి యున్నాడు. ఈ పొగ్గెట్ట నీరు ఈ క్షేత్రమునకు సమైక్యం జరుగును. ఒక పెద్ద కాలక క్షేత్రములో బిల్డింగ్ ముగా బిల్డింగుచున్నది. ఇన్ని వసతులగుల ఇంత పెద్ద ప్రదేశము సర్కారుకు వ్యయప్రయాసలతో అభించుట దుర్లభము. కావలి నుండి క్షేత్రమునకు నేరుగా రోడ్డువేయబడినవో కావలినుండి క్షేత్రమునకు దాదాపు 25 మైళ్ళదూరమగును. సామంతమున బండ్లకొనవో మరుదినను తెల్లవారసమృద్ధి క్షేత్రము చేరగల గురుకుకుక నేరుగా రోడ్డువదువరకు ప్రయాణము కష్టమనియే యున్నకొనవలెను. కనుక క్షేత్రాధికారులను బ్రజలను కలసి కావలినుండి నేరుగా రోడ్డువదునట్లు కృషివలసవలసియున్నది. క్షేత్రములో క్షేత్రాధికారు లొక వైపునకు, పి. పి. డబ్ల్యూ. కాళవారి. కొక వైపునకు కృషిచేయు చున్నారు. క్షేత్రాధికారులు క్షేత్రమును బాగుచేయుచుండ ది. పి. డబ్ల్యూ. వారు బంగళాలు కట్టుచున్నారు. క్షేత్రాధికారులలో (ప్రస్తుతము ఇద్దరు మేనేజరులును, ఇద్దరు అసిస్టాంట్లును ఒక గుమస్తా యును గలరు. క్షేత్రములో దాదాపు ఇరవదికొండు యెక్కిటి కకువులును, 80, 60 గోవులును 5 ఆశోరులును కలవు. ఆంధ్రప్రదేశ్ గోవులకు గోవులకూడ మిక్కిలి విస్తారమునగా నున్నది. గృహ నిర్మాణము పూర్తియైనకాని క్షేత్రమునకు వలసిన గోవులను గొనవచ్చుటకు వీలలేదు. 4, 5 వందలకు దక్కువలేకుండా గోవులను దెచ్చి క్షేత్రమునందుంచెదరటం. ఈ మందుకేవలనో 50, 60 గోవు లాక్షేత్రమునందుండుటచే, క్షేత్ర మంతయు కోరాయమానముగా నుండ వీళ్ళ గడ్డి కట్టి కకువులు ముంచియిండున వత్తును, 4, 5 వందలకుల ఆవశ్యక్షేత్ర మంతయునంద దా యక ముగ నుండునో నేనుకర్తించకలను; అది చూచియే తీరవలెను. ప్రస్తుత మేనే జర్నల్ గోపాలకృష్ణయ్యగారు అనువారు చాలసమర్థవలారు గనుకవర్తమాను గురైతిగకకు క్షేత్రము నెట్లయినను వృద్ధికి దీనికొని రావలెను కురూవాలము గలవారుగను నున్నాడు. రక్తికనవారిని గురించి నాకుం బూర్వజీవనమును లేని కారణ మన వారి నుగుణశంక త్రి గురించి ఇందు (కాయలేదు గాని వారు కూడ ద మ వృత్తి యందుండు X యుం X యు క్రద్ధ యు నుకృపామాను గల యువకులుగ నున్నారు. బ్రజలు తీర్చుటల కేనునట్లు ఈవశ్యక్షేత్రమున కేలదెంచినకాని క్షేత్రమునందు వసతిగృహములు మొదలగు వసతు లేర్పడవు. కనుక కొంచెము కష్టమయినను ఇక్కటినుండియే క్షేత్రవిస్తీర్ణముచేయ వలసిన నేను ప్రజలను బొగ్గించుచున్నాను. ఈవశ్యక్షేత్రమునే అదర్శక వ్యవసాయ క్షేత్రముగను క్షేత్రములను బరీక్షచే యు కృషికొగను అంతికాలములో చేయనట్లు మనము కృత్యమువారిని బొగ్గించవలెను.

వేలం నోటీసు. (2447)

లిరుకతి గ్రామకాపురములకు రె. అయ్యర్ రహుకు సా మాయి అంకు దినిటి వెంకట్రాయులు నార్తకగాను వారిలో దినిటి వెంకట్రాయులు ఆసేవానీ 28-3-20 తేదీ యచ్చటకు వచ్చి మాతావున రు 75.00 అద్యాపి యెట్టి కమీషను వద్దగ్గర యావత్తు ఖర్చును కొట్టు అడ్డగోరి రికాబా క్రకారము యిచ్చేలాగు యేర్పర్చుటకు 20 చెక్కులు మిక్కి ఖరీదు చేసి నిల్వయుంచి వర్తి యెండి యెప్పు పర్యాయమును తెలియ పర్చియున్నను మిగతాసొమ్ము యిచ్చి చెక్కులు రికాబా చేయించుకునినాని లేక యచ్చట విక్రయించి చేయించుకొనుట గారి జరిపి యుండవలెను 80-9-20 తేదీ సాయంతికాలము 2 గంటలకు అగాయరు నదన చెక్కులు గుంటూరు పెద్దబజారు లో రావల్సాది రాజారావుగారి నేడ (సారవోర్టు ఆఫీసు బిల్డింగ్)లో నుండు మా కొట్టుబద్ద వేలం వేయబడును గాన వలయువారలకు దయాచేసి పాటు పెట్టవలయు నని కోరుతున్నాము.

సరకును చూడవలసినవో నదర తేది వుదయం 7. గం టలకు అగాయరు మా కొట్టుబద్ద నే చూడవచ్చును.

పాటు పెట్టవలసినవారు రు 100.00 ధరావరు వుంచ వలెను.

బొమ్మిలెట్టి బొమ్మలనలగింహ్యం బ్రహ్మర్పు. గుంటూరు.

వ్యాపారము, ధరలు.

చెన్నై పురి-మంగళవారము

నేడు నిన్నుడు వాటాల వ్యాపారము తక్కువ. నిన్ను నెలపు. నిన్ను చెన్నై పురి బ్యాంకు వాటాలను వర్తమాంకం 1825 అ కంటకు అమ్మబాసిరి. మంచూర కార్పొరేషను వాటా అను (రూ 10 లు కెల్లింజిరి) రూ 2 లు (మిలియనునకు విక్రయించిరి. నేను బ్యాంకు వాటాధర రూ 1800 లుం డె ను. యూరై పెన్సన్ (వివరీవాటా (రూ 75 లు) రూ 180 లకు విక్రయించిరి. ఇంతకంటె పెన్సన్ వ్యాపారము జరిగినట్లు లేదు.

నగదుబహుళమాడ నిజకడ నున్నదిగాని అంత చురుకుగా నుండలేదు. నిన్నటికంటె నేను మారకపుకర కొద్దిగ పెరిగెను.

బ్యాంకు తెలిగ్రాము ట్రాన్స్ ఫర్ చెన్నై	23 8/8
బ్యాంకు దర్మచుండి చెన్నై	22-7-16
బ్యాంకుల కొనుగోల దర్మచుండి నేను చెన్నై	28-5-82
8 నెలల వాయిదా	28 5/8
6 నెలల వాయిదా చెన్నై	24-8-16
అమెరికా వాటాలను అమ్మకపుకర నూటికి రూ 810 లు, కొనుగోలు 100 కి రూ 290 లు.	

వాటా బ్యాంకు అమ్మకపుకర వాయిదా ముందే లేదా తెలిగ్రాము నూటికి రూ 100 లు.

మంకాంస బ్యాంకు అమ్మకపుకర ముందే లేదా తెలిగ్రాము 100 దాదలలకు రూ 240 లు.

మంకాంస బ్యాంకు అమ్మకపుకర వాయిదా ముందే లేదా తెలిగ్రాము 100 టీలులకు రూ 885 లు.

జపాన బ్యాంకు అమ్మకపుకర ముందే లేదా తెలిగ్రాము 100 యెన్నులకు రూ 155 లు.

జపాన బ్యాంకు కొనుగోలు 50 కొలల వాయిదా 100 ఎన్నులకు రూ 148 లు.

ప్రెయిల్యూని దాదల బ్యాంకుల అమ్మకపుకర ముందే ధర 100 దాదలలకు రూ 125 లు.

అమ్మకపుకర ముందే ధర 100 దాదలలకు రూ 150 లు. చెన్నై పురియందలి మారకపుకర తిట్లు కలవు.

బ్యాంకుల అమ్మకపుకర ముందే ధర చెన్నై	22-7-16
కొనుగోలు ముందే	28-5-82
8 నెలల వాయిదా	28 5/8

లండనులో నెండి కొన్న 1 కి 59 8/8

న్యూయార్కులో చెల్లించుటకు లండను ధర 848 1/2

లండనులో చెల్లించుటకు ప్యాసిఫిక్ ధర 58

వెండి బంగారములు.

వెండి బంగారముల ధరలను కనిపారముకంటె తగ్గెను. అత్యధిక స్వల్పముగాని అధికముకాదు. వెండి ధర రూ 2 ల కరకు తగ్గిపోయెను. మోలీవరకకంటె జాయిదాధర అధికముగ నుండెను.

బంగారము మోజు	రూ 28-6-0
బొంబాయి బంగారము మోజు	28-4-0
మొదటి వాయిదా	28-4-0
రెండవ వాయిదా	28-8-0

వెండి.

వెండి మోలీవాయిదా సరకుల ధరలో రెండు రూపాయలు పూర్వముకంటె తగ్గిన నవాయిదాధర అధికముగ నేయుండెను.

వెండి 100 కి రూ	107-0-0
మొదటి వాయిదా రూ	107-0-0
రెండవ వాయిదా రూ	107-8-0

మూడి.

మూడి ధరలందు తగ్గుదలగాని తోడగగాని లేదు. ధరలు నిలువాయులేసి యుండెను.

ప్రతివ్యాపారమునందు విమననీతి గడచిపోయి యుండెను. గతనాటి ప్రాసెస్సుటిండియన్ ఆరోజున కార్పొరేషన్ తిథి గలది బాగుపడుటకు బహుళ ముదిరిత అభ్యాన్న మగుచుండెను. మాంచెస్టరు లీవర్హులు బహుళంబు వ్యాపారములేక సరకు విడుదలగాక బంగారముల కొన్నిటిని కట్టిపెట్టవలసివచ్చెను. తక్కువ నేపు పనిచేయించి యోగోపధముగ యంత్రకాలలను నడుపుటకు యంత్రకాలాధిపతి లాలోపించి యుండిరి. నేడు తక్కువ రంధిరా ర్థము విమననీతి యెక్కువగుచున్నట్లు వోధ జడగలదు. 14 వ తేదీకి అధిక సంఘమువారు గుండగలదు. అగడ్తనుండియు విమననక కలుగునని వర్తమాంక భయము మునేయించిరి. వారి భయమునకు కారణము లేకపోలేదు.

మాంచెస్టరు లీవర్హులు బహుళంబు వ్యాపారములేక సరకు విడుదలగాక బంగారముల కొన్నిటిని కట్టిపెట్టవలసివచ్చెను. తక్కువ నేపు పనిచేయించి యోగోపధముగ యంత్రకాలలను నడుపుటకు యంత్రకాలాధిపతి లాలోపించి యుండిరి. నేడు తక్కువ రంధిరా ర్థము విమననీతి యెక్కువగుచున్నట్లు వోధ జడగలదు. 14 వ తేదీకి అధిక సంఘమువారు గుండగలదు. అగడ్తనుండియు విమననక కలుగునని వర్తమాంక భయము మునేయించిరి. వారి భయమునకు కారణము లేకపోలేదు.

అగడ్త మధ్యకాలమునందు వారికి లేవములు తగులునని కలవలెకాని వానికలవులు సార్వజనుల కాలేదు. లేవములు జరిగినను ఇంతవరకు అవి సామాయింపినట్లు లేదు. ధరలు వచ్చు లేవములు ముఖ్యము లండనులో వచ్చెను. కొరాసరకు విడుదలగుచున్నట్లు లేదు. కొరాసరకు వ్యాపారములను నే యెన్నులకట్టుల తక్కువ వర్తమాంక పుచ్చుకొని యుండెను. ఇప్పుడే మునునోచుటలేదు. సరకు యెక్కువగ తయారు చేయబడెదని మాంచెస్టరులోని యంత్రకాలాధిపతులు నిర్ణయించుకొనిరి నేను వార్తవచ్చెను. ఇట్లు బ్యాపారమును బట్టి యే ప్రతిఫలంబును.

అమెరికా ప్రతిఫలము న్యూయార్కు నందు 11-వ తేదీ నిట్లుండెను:-

మోలీవరక వెంటు	81.75
అల్ట్రా బల వాయిదా	28.50
జనేవరి	24.55
మూ	28.45

బహుధరము సరకులకు నున్నవి.

గవర్న మెంటు పత్రములు	
8 1/2 కడ్డీ రూపాయల పత్రములు	రూ 57 1/2 మొదలు 58 1/2
5 1/2 " యుద్ధపత్రములు 1921	రూ 99 1/2 " 100
5 1/2 " " 1922, 1923	రూ 98 " 99
5 1/2 " " 1925	రూ 98 1/2 " 99 1/2
5 1/2 " " 1928	రూ 99 " 100
6 " " 1920, 1930	రూ 100 మొదలు 100 1/2

స్థిమరులు.

లేవులో నిలువ యున్నవి.

చెన్నై సెప్టెంబరు 15-వ తేదీ

ప్రీమియము	చెన్నై పురి ఏజెంట్లు.	బయలుపలము	వేర	వేర	నీటి
నూజివ్ మాత	జి. రెడ్డు కంపెనీ	లివర్హు	లివర్హు	లివర్హు	16
కరోలా	లివర్హు కంపెనీ	రంగును	బొంబాయి	బొంబాయి	18
టిస్సా	లివర్హు కంపెనీ	ప్రొయిట్లు	ప్రొయిట్లు	ప్రొయిట్లు	15
బంగళా	లివర్హు కంపెనీ	రంగును	రంగును	రంగును	14
					16

రాజాపు స్థిమరులు

ప్రీమియము	చెన్నై పురి ఏజెంట్లు.	బయలుపలము	వేర	వేర	నీటి
(లండా)					
లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు	లివర్హు	లివర్హు	14
లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు	లివర్హు	లివర్హు	14
లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు	లివర్హు	లివర్హు	16
లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు	లివర్హు	లివర్హు	16
లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు	లివర్హు	లివర్హు	16
లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు	లివర్హు	లివర్హు	20
లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు	లివర్హు	లివర్హు	21
లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు	లివర్హు	లివర్హు	5 అ
లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు కంపెనీ	లివర్హు	లివర్హు	లివర్హు	

వాతావరణ స్థితి

1920 సం. సెప్టెంబరు నెల 15-వ తేదీ బుధవారము

దీర్ఘ మధ్య సగములు	నీటి	నీటి	నీటి	నీటి	నీటి
	రూ 24 X 0.00	రూ 24 X 0.00	రూ 24 X 0.00	రూ 24 X 0.00	రూ 24 X 0.00
గోపాలపురం	84.8	81.1	...	24.97	27.72
విశాఖపట్టణము	87.9	84.4	...	11.35	21.69
కాకినాడ	94.8	87.8	...	17.21	21.02
బందరు	94.8	87.8	...	17.05	22.56
గుంటూరు	95.2	86.6	...	18.71	20.70
నెల్లూరు	94.7	86.1	0.20	5.60	10.89
మద్రాసు	98.0	85.0	...	6.28	14.65
హైదరాబాదు	90.8	82.8	...	17.81	28.47
అనంతపురము	90.9	82.8	...	9.28	11.82
బళ్లారి	88.8	8.07	...	7.10	11.14
కర్నూలు	90.0	81.9	0.52	5.52	18.78
కడప	92.0	84.7	...	15.50	17.81
తెంగుళూరు	78.8	72.2	0.81	15.00	21.85
నెల్లూరు	87.6	80.1	0.14	9.48	20.38
నెలమ	79.1	76.7	0.65	16.68	28.64
కోయంబూరు	29.8	80.8	...	7.88	8.80

దీర్ఘకాలములో వాయుభార మెక్కువగా వచ్చెను. వడమటి తీరమున నది మామూలుగా ముగ్గుతీరమున యెక్కువగా కలదు. వర్షము ప్రారంభమయినట్లు, రూర్కతీరమునందలి కొన్ని ప్రదేశములందు కప్ప వేడితగ్గెను. నర్సారంలో కప్ప రాజధానిలోని చాలా ప్రదేశములలో వేడి మామూలుకంటె తక్కువగ నున్నది. అన్నిచోట్లందును వడ వేడితగ్గెను. నర్సారం, మైసూరు, వర్షియార్ల మండలములలోని కొన్ని ప్రదేశములలో రాత్రివేడి యెక్కువగ నున్నది. తక్కినచోట్ల అది తక్కువగ కల్గిరి. కర్నూలు, తిరుచనాపల్లి, పాలవ్యకోటలో వాయుభారం. దార్జిలింగ్ యెక్కువగా తక్కిన చోట్లలో మామూలు తక్కువగా నుండె నున్నది. చెన్నై తీరమున నన్నని మబ్బులు పట్టెను. తక్కినచోట్లలో నెక్కువగ పట్టెను. దీర్ఘకాలపు దక్షిణమునను, దక్షిణంలోని కొన్ని ప్రదేశములలో వర్షము వడెను. దక్షిణమున వర్షము వడదచ్చును.

ఎడవర్షు బార్షెన్ట్, అక్కింకు వాతావరణకాస్త్రజ్ఞుడు.

అలిజరైన్ రెడ్ వస్త్ర

and

స్వీట్ టెటిక్ ఇన్ డిగ్ వస్త్ర

జర్మనీలో విక్సిల్లి ప్రసిద్ధిచెందిన మీస్టర్ లూసియన్ అందు ప్రసిద్ధి గల కంపెనీ వారిచే తయారు చేయబడినవి. తక్షణమే ఈ క్రింది దిగుమతి దారులకు ప్రాసెస్ తెప్పించుకొనుడు.

Chari & Ram, Post Box No. 38.
East Gate, Madura.

నోటీసు (2448)

నాకు మున్ను కొలచన రామముర్తి అగ్రేట్ల రామ కొండకి కుంట్లతో కూడి చెరుగు వానములతో తిరుగు యాయితరల వద్ద బదుల్లు తెచ్చినట్లు వస్త్రము ప్రాచీనపు క్రతుత్వంలో వున్నట్లు తెలిసినది. నాకు పుండుకున్న యావత్తన్నీ నా స్వార్థి కథ అన్వితమువున్నది. నడరాస్థియందు రామముర్తికి యేదిగమైన నాకున్నట్లు లేదు. అరణికి బుజువూచేయకలసిన అవకాశము ఏమిన్ని లేదు. అరణి ఇంకా మైనది అయివున్నాడు. అరణి ఏమైనా బుజువూ చేసినట్లు అది నాకు పుండుకున్న అస్థిని యంతమాత్రము బయిండు చేయగలవు. నేనుక రామ మూర్తియెవరూ బదుల్లు ఇవ్వకూడదనిన్ని యెవరైనా ఇచ్చిన యెడల అందులవ్వం వారి అనుభవించుదుననిన్ని ఇందుమాల మాగా తెలియగలవడ మయినది.

కొలచన సాంబశివసోమయాజులు
మకాం కెయిల్లు, పెంబుపాడుపొట్టు, తిరుగు తాలూకా,
కృష్ణాజిల్లా.

రైతుసాక్షుల కొకవిజ్ఞప్తి

కా. దివరం ప్రియం

పకటనము.

రేణుదీపము వినాయకచతుర్థి యగుటచే, ఆంధ్ర దినపత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1920-వ సంవత్సరమున 15-వ తేది బుధవారము.

సామ్రాజ్యశాసనసభ

సభ్యుల ఆత్మగౌరవము.

రాజప్రతినిధిగారు, గా. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి వంజాయి తీర్మానమును నిరాకరించుటచే, సభాకార్యక్రమము త్వరలో ముగియుచున్నది. కనిపించుచున్నది. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికి గావించబడిన కరిష్యమము దేశమున కంతకును గావించబడిన దనుట నిశ్చయము. మితవాదుల హితమునైతము తృప్తికరముగానున్న దని తేటతెల్లముగానున్నది. శాసనసభలో సభ్యుల కవమానము దప్ప వేరులాభముగలుగుట లేదని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి పంటి మితవాదులు గూడ ఆంగీకరించవలసివచ్చుచున్నది. తమకును తమద్వారా దేశమునకును గలిగిన పరిభవమునకు పిమ్మట, మిగిలిన తీర్మానముల నుపసంహరించుకొనుట కన్న శాస్త్రి పంటివారు జేయదగిన కార్య మింకొకటి లేదు. మిగిలిన సభ్యులు గూడ వారి మార్గము ననుసరించుట ఆత్మగౌరవసూచకము. శాస్త్రిగారి వలెనే, గా. సింహగారును వంజాయివిషయమై ప్రశ్నల గొన్నింటి నడిగియుండిరి. ఆ ప్రశ్నలకు జవాబియ్యబడలేదు. శాస్త్రిగారి తీర్మానమును ఆమోదించి యైనను తమ ధర్మమును నెరవేర్చవలెనని, సింహగారు తలచిరి. శాస్త్రిగారి తీర్మానము నిరాకరించబడుటచే, సభ్యులు తమ యభిప్రాయములను తెలుపుట కవకాశ మివ్వలే దప్పిపోయెను. అందుచే తమ పేరుతో నున్న మిగిలిన తీర్మానములనన్నిటిని తాము ఉపసంహరించికొనుచున్నామని, సింహగారు వ్రాసిరి. ఇట్టిలేఖలనే గాని చాందాగారును, గా. కే. వి. రంగస్వామియ్యంగారును, శాసనసభాధ్యక్షులకు వంపి, తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. గా. కవర్తిగారు తమ తీర్మానముల నన్నిటిని ఉపసంహరించుకొనుచున్నను, గవర్నరు మెంటు అచ్చుకనివారల సమ్మెనుగూర్చిన తీర్మానము నొక దానిని మాత్రము ఉపసంహరించెద మని, వ్రాసిరి. ప్రజాప్రతినిధుల ఆత్మగౌరవమునకు భంగము కలుగుచున్న సమయమున మితవాద సభ్యులు సయితము గట్టి పూర్తితో వనిజేయచున్నప్పుడు, జాతీయవాద సభ్యులకు కవర్తిగారు ఒక్క తీర్మానము కొరకు, మిగిలినవారి కన్న వెనుకంజవేయట, ఎంతమాత్రము భావ్యముగ గానినది. సమయ మరుదొందినపు డయినను ఎల్లరును కలసి కృషిసలుపుట ధర్మముగ నుండును.

సామ్రాజ్య శాసనసభ గూడినపిమ్మట, చాందాగారి పేరుతో నున్న తీర్మానములు ఉపసంహరించబడలేదు. కవర్తిగారి పేరుతో నున్న తీర్మానములలో నొక్కటి దప్ప మిగిలిన తీర్మానములన్నియు ఉపసంహరించుకొనబడెను. సింహ శాస్త్రిగారు తమ తీర్మానముల నన్నిటిని రద్దు

జేసికొనిరి. సహాయ నిరాకరణోద్యమమునకు తమ సానుభూతిని ఆచరణరూపముగ దెలుపుటకు గా, వటేలుగారు సామ్రాజ్యశాసన సభ్యత్వమునకు రాజీనామాను వంపించుట తెలియుచున్నది. వటేలువంటి దేశభక్తుడు, కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ చరింపజాలడు. సామ్రాజ్యశాసన సభయందలి ప్రజాప్రతినిధులలో ముఖ్యులు తమ ధర్మమును సక్రమముగ నిర్వహించి, ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్రులయిరనుటకు సంధియును లేదు. మరి కొందరు భిన్న మార్గము నవలంబించినను, వారంత కన్న పేరుగ ప్రవర్తించు రని తలచుట యసంభవము. ప్రస్తుత విషమస్థితిలో, రాజప్రతినిధిగారు దూరాలోచనను విడిచి, దేశకాల పరిస్థితులను గాని ప్రాపంచిక కరిస్థితులను గాని కనుగొనిక, ప్రాప్యదృష్టితో ప్రవర్తించిరి. ఇందుయాలమున, ప్రజలను సమాధానపరుచుటకు చేజిక్కిన కడకటి అవకాశమును సయితము వారు జూరవిడిచి రనుటకు సంధియును లేదు. ప్రజలలో నిందువలననిరాక ఎంత యధికముగ ప్రబలునో యూహించవచ్చును. కాని, చెడుగు లన్నిటితో మంచి గూడ జేయుండును. రాజప్రతినిధిగారి చర్యవలన, గాంధీ మహాత్ముని యుద్యమమునకు బల మెక్కుడుగ చేకూరును. శాసనసభలవలన ప్రయోజనము లేదను వాక్యములు, మితవాదనాముఖుని నుండియే వెలువడుట తలసిందెను. ఇంకను శాసనసభల వ్యామోహము దీరని జాతీయవాదులకు నిజ మెద్దియో పుష్టముగ గోచరించును. కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానము విషయమై వ్యక్తుల యభిప్రాయ మెటులున్నను, కాంగ్రెసు సభానిర్ణయమునకు తాము కట్టుపడి యుండు మని ప్రముఖు లనేకులు ప్రకటించుచున్నారు.

బొంబాయి ప్రానికలుపత్రిక యంతవరకును శాసన సభలలో బ్రవేశించి ప్రతిఘటించవలయునని తెలుపుచుండెను. కాంగ్రెసు సభ నిర్ణయించిన పిమ్మట, దేశములో నెవరును వెనుకాడగూడదనియు, సభానిర్ణయము నెల్లరును కొనసాగించవలయుననియు, దేశీయుల సేవకై ప్రోత్సాహపరుచుచున్నది. మహారాటా పత్రిక గూడ నిట్టి యభిప్రాయమునే నూదించుచున్నది. "దేశముయొక్క నిశ్చయ మెద్దియో బహుల్యుడైనది. మార్గమెద్దియో నిరూపితబడినది. మార్గము నులభమయినదిగాదు. మిట్టలు, వల్లములు, ముండ్లపొదలు, అనేకములు మార్గము నావరించి యున్నవి. సహాయ నిరాకరణోద్యమమునకు మహాత్మా గాంధీయే మూలాధారుడు. త్రోవ జూపించిన దతడే. ప్రస్తుతస్థితిలో, సహాయ నిరాకరణ మొక్కటియే ముఖ్యసాధనము. దాని యందే ప్రజల యాశయు, బలమును, బెన్నత్యమును గలంపని మహారాటా పత్రిక చెలిపెను. జోసెఫ్ బాప్టిస్టాగారికి గాంధీగారి విధానమువలన దేశమునకు నష్టము గలుగునని విశ్వాసమున్నను, కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకు తాము వ్యతిరేకముగ నడువమని జెప్పిరి. వండిత మదనమోహన మాలవ్యా, కస్తూరిరంగయ్యంగార్లు కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకు భిన్నముగ ప్రవర్తించనెంచుట పరిగాదనియు, దేశమువారి వర్తనమును సహించదనియు, కర్నాటకసభవారు ధార్వారు సగరము నుండి తంతివార్త నిచ్చిరి.

శాసనసభల బహిష్కారము లాభకరము గాదని తలచి, వ్యతిరేకముగ వోటునిచ్చి, బి. చక్రవర్తి సి. ఆర్. దాసు, కే. సి. దత్తు ఎ. సి. బెనర్జి, పి. ఛాదరి, బి. కే. లాహరి మొదలగు ప్రముఖులు

18 మందియు, కాంగ్రెసు తీర్మానమున కనుసారముగ సమ్మతులనిచ్చిన జతేంద్రలాల్ బెనర్జి మొదలగు ప్రముఖులు 5 గురును, మొత్తముమీద 23 గురు సంగ దేశవాసులు కాంగ్రెసు సభాదేశము ననుసరించి శాసన సభ్యత్వమును మానుకొనిరని నేటి తంతివార్తలలో గలదు. కృష్ణామండలమున, శానూరు వెంకటాచలపత్య్యగారు తమ శాసన సభ్యత్వమును వదలి నటుల, వేరొక చో ప్రయోగించబడినది. వి. కే. వటేలుగారు తమ సభ్యత్వమును వదలుకొనుటయేగాక, దేశమునకొక సంజేతమును వంపియుండిరి. ఆ సంజేతమును ఎల్లరును గమనించుట ఆవశ్యకము. కాంగ్రెసు తీర్మానములో ప్రస్తుత మాచరింపదగిన భాగము శాసనసభలకు సంబంధించిన ఆదేశ మేనని, వటేలుగారు దెలుపుచున్నారు. కాంగ్రెసు తీర్మానముపై చర్చ జరుగుచున్నపుడు వటేలుగారు రెండు వక్షములవారి వాదమును శ్రద్ధతో పరికించుచుండిరి. సహాయనిరాకరణ విధానములలో గాంధీ విధానము దప్ప వేరొక పాఠ్యముగా విధానము తమకు గమపింపలేదని, వటేలుగారు దెలుపుచున్నారు. కాంగ్రెసు తీర్మానము జాతీయవాదుల అవజయమును నూదించుటకు మూలగ వారి విజయమునే నూదించుచున్నదని, వటేలుగారి యభిప్రాయము. ఏలనన, అత్యంతపరపు కాంగ్రెసు సభలో గాంధీమహాత్ముడు అట్లు ఒడకున్నచో సంస్కరణములు పూర్తిగ నిరాకరింపబడెడివే. గాంధీమహాత్ముడు తానెప్పుడు పోరవడితినని యంగీకరించుచున్నాడు. అట్టితరీ, జాతీయవాదుల మతమును గాంధీమహాత్ముడే యవలంబించుచున్నపుడు జాతీయవాదులకే విజయము గలిగెను. అందుచే సంతసించుటకు మారుగ పిచారించుటకు కరం బేమని, వటేలుగారు రదుగు చున్నారు. ప్రజలు తమ శక్తివంతము ధారణోసి కాంగ్రెసు తీర్మాన సాఫల్యమునకు కృషిసలుపుచో, సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము సత్వరముగ చేకూరునని, వటేలుగారు ప్రబోధించుచున్నారు. శాస్త్రిగారి తీర్మానమును నిరాకరించుట గూర్చి లజవతిరాయిగారి వందేమాతరము పత్రిక వ్రాయుచు, ఇట్టి చర్యలచే నెనుకడెడియే, దేశము సహాయనిరాకరణము నవలంబించుచున్నదని, నూదించెను.

ఇట్టి సందర్భములలో సామ్రాజ్య శాసనసభలో జరిగినచర్య సంజేత మనస్సు తెల్లర సందియములను పోద్రోలగలదు. ఈ సందర్భమున, మితవాద పత్రికయగు సోషలు రిఫార్మరుపత్రిక శాసన సభల ప్రయోజనముగూర్చి ఏమి వ్రాసెనో కనుగొనుటభావ్యము. ఆపత్రికావాక్యముల నిట నుదహరించెదము. —

"కాంగ్రెసుసభలో శాసనసభల బహిష్కారముగూర్చి వాగ్వివాద మధికముగ చెరేగెను. ప్రస్తుత మున్నరీతిని, రాజ్యాంగసంస్కరణములు కొనసాగనీరవని మాయాభిప్రాయమును వైన దెలిపియుంటిమి. మొత్తియొక్క స్థానము, ప్రస్తుతపు కార్యనిర్వాహక సభ్యుని స్థానమంతటి యుపయోగకరముగ గాని, కారవక్రద్ధముగగాని, స్వతంత్రముగగాని, నుండజాలదును. శాసనసభకును సివిలుసర్వీసుకును మధ్య మంత్రి నలుగురుండవలయును. గవర్నరుగారి యనుగ్రహమును సంపాదించుటయే, మంత్రికి గలకారకము. ఏగవర్నరు నకు తగిన వేసమును నాగవర్నరు నెనుట, మంత్రిధరించుచుండవలయును..... ఇక సర్వీసు యుద్యోగులపై, మంత్రులుగాని, శాసనసభగాని యెట్టి యధికారమును వహించుటకు పిలువడదు. ఇట్టిస్థితిలో, సహాయ

ని రా క ర జ కార్యక్రమమునందు శాసనసభల బహిష్కారము నొక యంశముగ నంగీకరింప జాలము గాని, దీని నా కార్యక్రమమున తేర్చుటచే నష్ట మంతగ గలుగునని మేము తలంపము. శాసన సభ్యత్వమునకు, దానికొరకై దీనికొనడి శ్రమకు గాని, గడిచేడి కాలమునకు గాని, తగినంత విలువ లేదు. వెలుతుల జేయదగిన పనికన్న, క్రొత్త శాసనసభలలో నెక్కు చువయోగకరము లగు కనుల జేయుట, కవకాశ ముండజాలదు."

వర్ వెలంతును ఛిరాలులోఁ మాన్యునిదూషించుట

—(101)—

లోకమాన్యని మరణమునకు పిమ్మట నయినను, ఛిరాలుగారు వారిని దూషించుట మానలేదు. లోకమాన్యని దూషించుటలో, ఛిరాలుగారు, అధికారుల వాక్యములను, న్యాయ స్థానముల తీర్పులను ఆధారము చేసికొనటము ప్రాసిన గొంతవరకు తాగుండును. అటులగాక, లోకమాన్యని దుష్టస్వభావమునుజూపుటకు గోళ్లే గారిని ఏ రాధారము జేసికొనినటుల నేదండిన న్యాయ స్థానమునకు తీరలో నాయాట, వింతగ నుండక మానదు. లోకమాన్యని దూషించుటలో తనివి జెందక ఛిరాలుగారు గోళ్లేగారికిరికి గూడ కళంక చూపా దించుట, ఘోరదోష మగుచున్నది. ఛిరాలు గారిటుల ప్రాసరి:

"తిలకుగారి స్వభావముగూర్చి సాదరజేషియు లును అందు ముఖ్యముగ గోళ్లేగారును నాకు దెలి పిన సంగతులబట్టి, నా యభిప్రాయ మేర్పడెను. ఇండియను కబ్లికు ఫర్లిను కమిషనులో నేనును గోళ్లేగారును సభ్యులుగ నుండగ, ప్రజాహితేవిత మునందెల్ల తిలకు దుష్టశక్తి యని వాకు గోళ్లే గారు జెప్పిరి. ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగనే గాక, రాజకీయసంస్కరణముకు లాభకరముగ సాం ఘిక మత సంస్కరణములకు వ్యతిరేకముగ గూడ తిలకు కనిచేయుటచే, గోళ్లేగారి కట్టి యభిప్రాయము గలిగెను..... తిలకు వార్తాపత్రికలలో బ్రిటిషు అధికారులెటుల దూషించబడిరో, గోళ్లే గారు గూడ అటులే దూషించబడిరి. తిలకు వ్రాత లచే ప్రేరితులైన దుష్టబాలురు, వారు మాండలే జయిలలో నెన్నుచు నాసికు కలెక్టరుకు జాక్కుచు గారి నెటుల జంపిరో, తిలకుగారి ప్రవాసమునకు కగడిచ్చుకొను నిమిత్తము గోళ్లేగారి చంపుటకు గూడ కుట్ర జన్నిరి."

వై లేఖములమున యనేక ప్రశ్న లుద యించుచున్నవి. (1) దేశమునందెల్ల తిలకు దుష్ట శక్తి యని, గోళ్లేగారు ఛిరాలుగారితో జెప్పిన మాట నిజమా? (2) తిలకుగారు గోళ్లేగారిని కృత్రికలలో దూషించుచుండిరా? (3) అందుకు ఫలితముగ తిలకుగారి యనుచరులు గోళ్లేగారిని చంపుటకు ప్రయత్నించిరా? గోళ్లేగారు ఛిరాలు గారితో నేనుని జెప్పిరో తెలియదు. గోళ్లేగారిని తిలకుగారిని మరణేద ముండిన నుండవచ్చును. అంతమాత్రముచే నిష్కలంకచారిత్రుడును న్యాయ త్యాగియు, కర్మయోగియు నయిన తిలకుగూర్చి గోళ్లేగారు దేశములో నెల్ల నా తి ను దుష్టశక్తి యని విదేశీయు నొకనితో జెప్పువంతటి వైచ్య మున కొడ జుడు పని తలంప జాలము. ఈవిషయమై నిజ మెంతవరకు గలదో గోళ్లేగారి యనుచరులు ప్రచురించి, గోళ్లేగారి కారోపింప బడిన నిందను జూపుట న్యాయము. తిలకుగారికి రాజకీయవిషయములలో విరోధులుగ నున్న చం ద్రావర్మగారు, కరాంజిపై, మొదలగువారుగూడ, మరణానంతరమువారిభువనను కొనియాడియుండిరి. అట్టిస్థితిలో గోళ్లేగారి రవ్యధా ప్రవర్తించియుండు

రని నమ్మబలము. చనిపోయిన మహామహుల గూర్చి చిరాలుగారు అసత్యమును వెల్లడించి, ఘోరనిందకు పాల్పడుచున్నటుల నెంచవచ్చును. తిలకుగారు గోళ్లేగారిని నిందించి రను అవనింద నిజముగాదనుటకు గోళ్లేగారు చనిపోయినపిమ్మట శృశానవాటికలో వారి నుగుణసంకల్పిని ప్రశం సింపుచు తిలకుగారిచ్చిన మాహావన్యాసమే ప్రబలనిదర్శనము. ఇక గోళ్లేగారిని వధించుటకు తిలకుగారియనుచరులు ప్రయత్నించి రనుటకన్న నెక్కుడు ప్రల్లదన మింకొకటుండజోను. చిరాలు గారి లేఖనుండి భారతీయులు నేర్చుకొనవలసిన పాఠమొకటి గలదు. తిలకువంటి దేశ భక్తుని తూలనాడిన చిరాలుగారికి బుద్ధిచెక్కుటకు చేసిన ప్రయత్నములన్నియు విఫలములయ్యెను అందుచే తిలకు మరణమునకు పిమ్మటగూడ, హిందూదేశ భువీరులను ఛిరాలుగారు విడియమేమియులేక నిందింప సాహసించుచున్నాడు. భారతీయుల మనసుల కిట్టి వ్రాత లేమి నొప్పిగలిగించునోయను తలంపు ఛిరాలుగారిని బాధించుటలేదు. ప్లేట్సు మెనుకృత్రిక తిలకుగారినిగూర్చి ప్రివ్రాతలను ప్రాసించుటకు, వంగదేశీయులు తగిన గుణపా తము నేర్పగలిగిరి. ఛిరాలుగారి కట్టి పాత మకర్తలేదా? దేశనాయకులను సయితము, చిరాలు ప్రభుత్వము వెనుకముం దాలోచింపక దూషించుచున్న సమయమున, ఉభయబాతుల కును సహకారమెటుల పెంపొంతును? ఇట్టిప్రవ ర్తనమును హిందూదేశము సహించదని, అంగ్ల దేశమునకు గోచరించునటుల జేయుట, అవశ్యకము

నూనెవనివాండు

చెన్నపురిలో నూనె కనివాండ్రును కనిలోనికి రాసియకుండ యజమాను లిటీవల వెదలగొట్టు టయు, కనివారలలో కొందరికి పోలీసువారి వలన దెబ్బలు దగుటయు, అందువై వారిలో అసంతృప్తిపెచ్చుటయు, ఎల్లరకు దెలిసిన విషయ ములే. యజమాను లెట్టి యన్యాయమున కొడ బడిరో, పోలీసువారు యజమానులకు సాయము జేయుచు కనివారల నెట్టియిబ్బందుల పాల్పెయు చున్నారో, కనివారలు దెలుపుచున్నారు. పోలీసు కమిషనరుగారు, కనివారలదే తప్పుని దెలుపుచు వేరొక ప్రకటనము గావించిరి. ఈ రెంటిలో ఏది నిజమో కనుగొనుట ప్రభుత్వమువారి విధియై యుండెను. ఇందుల కొక విచారణసంఘము నేర్ప రుచుట యవశ్యకము. నిన్నటిదినము వెలువడిన ప్రభుత్వప్రకటనము జూచిన, అట్టి యాశ దొలగి పోగలదు. ప్రభుత్వమువారికి కనివార లెట్టి విన్న వము గావించలేదని, దానియందు తెలువబడినది. తగిన విచారణజేయుచో తమవద్దనున్న ఆధారముల నన్నిటిని దెలిపెదమని కార్మికసంఘ మిదివరకు ప్రచురించియేయుండెను కాంతికి భంగమునికలుగ కుండుటకు తగిన ఏర్పాటులుమాత్రమే జేయబడెన యు, అది యవసరమయ్యె ననియు, ప్రభుత్వము వారు సంతృప్తిజెందుచున్నారు. ప్రభుత్వప్రకట నము కనివారలను సంతృప్తిపరుచును. ఈ విష యమున కనివారలే యొక నిష్పక్షపాతమగు విచారణసంఘము నేర్పరచి, సత్యమును ప్రకృచ మునకు వెల్లడించుట అవశ్యకము. నూనెవనివా రల స్థితి త్వరలో చక్కబడునని తలచుటకు ఏలు లేకున్నది. ఈలోపుగ ప్రజలు పెట్రోలుగాని, నూనెగాని లభింపక, బాధపడుచున్నారు. ప్రజా ప్రముఖులందరును చేతుల గలిపి ప్రస్తుతస్థితిని చక్కబడుచుటకు ప్రయత్నింపనియెడల ఇంకను నష్ట మధికముగ వాటిల్లును.

స్థానిక వార్తలు

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతసభ:— తెనుకూరుకాంశ రేవటిదినము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణి లోని తొకటాచులచెట్టి పిల్ల 1 వందల గృహమున సంగీతభ కత్వేరి గావించును.

శ్రీ సంగీతసాల మదరాసు:— గోళ్లేయందెరములో రేపుసాయంత్రము 4-15 గంటలకు గావకభ జరుగును. తిరు చువావల్లి గోవిందస్వామిస్వామిగారివీడినే తునుకోట దక్షిణా మూర్తి వృందంగమును వినిపించబడును.

బహిరంగ సభ:— రేవటిదినము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు స్వామిస్వామి శాసనసభలో గావక్రివానగా త్రిపురారి కంచాణ తిర్మానము నిరాకరింప బడినందులకుగా ను, అసమ్మతి కాపుటకై, మహాజన సభాభవనమున సభజర గును. యస్. కస్తూరి రంగయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

కట్టవగలు చంద్రోదయము:— నేడు కుద్దకది యి, దివసమయినను, మధ్యాహ్నము 1 గంటకు అర్ధ చంద్ర దాక నమన స్పష్టముగా గోచరింబయ్యె. ఈ వింతను గూర్చి మదరాసు ప్రజలు వరివరి విభిన్నముగా చెప్పుకొనుచున్నాడు.

మదరాసు మహాజనసభ:— ఈ సంఘము యొక్క వార్షికసభ యీ నెల 19 క తేది ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు గోళ్లే మందిరమున జరుగును. సాంకేయిక ప్రజాతికను చతువుకు, కార్యవిర్యాచతుల నెక్కు కొనుట మున్నగు విషయములు జరుగును.

కచ్చయప్ప కళాశాల చారిత్రక సంఘము:— ఈ సంఘము తరువున యీ నెల 17 క తేది కుక్కవారము నాడు సాయంత్రము 4 గంటలకొకసభ తర్కకళాశాలలో, రివరెండు డి. జి. ఎస్. లీక్ గారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగును. తర్కయమున మిక్కుమోరి, కార్మిదెల్లుగాను మద్యపాన నిషే ధమునకు భారతీయు తొకవరకు పోద్యమి దానిని గురించి యుపన్యసించెదరు.

తపాలా ప్రకటన:— రేపు సాయంత్రము 4 గం టలకు తపాలను తీసికొని 'బంగాళా' అను ఓడ తిన్నగా రంగూడుకు బయలుదేరును. బర్మాకు వంకరును రివల్వర్లగాని కాలము జనరల్ పోస్టులఫీసువద్ద రేపు మధ్యాహ్నము 1 గంటవరకు తీసికొనబడును. రివల్వర్ల వస్తువులు రేపు మధ్యా హ్నము 12-30 గంటలవరకు తీసుకొనబడును. పార్సిల్ వక్త వులు యీ దినము సాయంత్రము 5-30 గంటలవరకు తీసి కొనబడును. తురములోపన్న కలు ఆఫీసులలో తీసికొను గంటలకు గూర్చి ఆయా ఆఫీసులవద్ద విచారించవలయును.

కర్ణాటక నాటకమునకు బహుమానము:— తెనుకూరు నాటక సమాజమునాడు, 'హంసీక అంశము' మీద స్వరచోళకర్మికుగా రిభింపబడు, మంచి, నాటకము నకు రు 250 అ బహుమాన మిచ్చెదరు. నాటకము ప్రదర్శిం పినచో 8 గంటలు కట్టకలెను. సంఘమునా రేపుబడిన పరి కుల నిర్ధారణనుబట్టి బహుమాన మిచ్చుబడును. ఈ తీర్మానైక గ్రంథకర్త, తననాటకము ప్రదర్శించుటకు వైశంఘమునా డొక్కరికి నాటకగలదం ఒప్పుకొనకలెను. గ్రంథముద్రణము, ప్రయజనము, గ్రంథకర్తయొక్క యిష్టమును బట్టియుండును. పరిక్షణము, ప్రోపీటీషిక గ్రంథములు, కడుబాగ్రత్తగా గ్రంథ కర్తకు తిర్చి వదిలివేయబడును. గ్రంథకర్తకు తనకొక కవితతోనుంకి, నీలు చేసి, ఆకకరుడు, గ్రంథము నొకమారే తేరకలెను. గ్రంథముమీదను నీలకవరు మీదను గ్రంథకర్తయొక్క మారునామముండకలెను. గ్రంథములు కాక తమనకొకవైపు ప్రాచుర్యము. ముద్రణగ్రంథములు, గాని, అనువ్రణగ్రంథములుగాని, 1921 సంవత్సరము, జనవరి 31 కి తేదికి ముందుగా 8/34 మాసకర్తకు, తెనుకూరుకలో నున్న గౌరవకార్యదర్శుల కందకలెను. బహుమానము పొందవర్తక గల గ్రంథములు రాజ్ వో ఆదహుతుల నిలిపివేయబడును. అన్నకగల్గినది రెండుమాసమునో ఆదహుమానము కందితిట్టి బడును.

సహాయ నిరాకరణము.

వటేలుగారు శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామ్యుట.

సహాయ నిరాకరణ విధానము సంకలి కాననకభా బహిష్కార విషయమును గూర్చి సంక్షేపము నాయకులతో సంభవించుచున్న గొప్ప పట్టుకాదు రెండు ఉపశాస్త్రముల నిర్ణయము. కాదు వై (సహాయ నిరాకరణము) (కొరి విధానము) కంటి నంపిరి. "అవసరము లేకుండుచున్నప్పుడు సహాయ నిరాకరణ విధాన మంగీకరింపబడుటచే నేను సహాయ నిరాకరణమునకు సభ్యుడనుగా నుండజాలను, కావున గౌరవ పురస్కరముగ నున్న రాజీనామా నంపును 16 వ తేదీన నేను ఉపహరింప తలచి ల్యాండ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డిల్లము ఉపసంహరించు కొనుచున్నాను. ఈ తంతియొక్క కాపీని తమకు పంపుటలో సంప్రదించును. ఇట్లు నేనెవరు వటేలు."

"బాంబాయి (హిందూ) యూనివర్సిటీ అధ్యక్షులకు:- తేదీయమహాశయలో సహాయ నిరాకరణముంగీకరింపబడుటచే నేను యూనివర్సిటీ సంఘమున సభ్యుడనుగా నుండజాలను. కావున రాజీనామాసంగీకరించవలెను.

ఇట్లు వటేలు.
వి. జె. వటేలు."

వటేలుగారి సందేశము

"సహాయ నిరాకరణము నామోదించుచు బాంబాయి విశిష్టతీర్మానమును విమర్శించి సామాన్య కానన సభ్యత్వమును బాంబాయి ప్రభుత్వమును సంఘ సభ్యత్వమును వదలుకొంటిని. ఇప్పుడు బాంబాయి బాంబాయి నాయకులకు రాజీ, బాప్టిస్ట్, పేర్ బాప్టిస్ట్ నేను నీ వు లో నున్న పురుషుల సభ్యత్వమును నుండునని నియోజకవర్గములకు తెలిపిరి. కా అభ్యర్థిత్వమును వదులుకొనుచున్నానని నియోజక వర్గములకు తెలియచున్నాను. సాధారణముగ వట్టి ప్రజలయే చాలను. కాని ప్రజలకు సందర్భములనుబట్టియు బాంబాయి తీర్మానమునై గా వింతల జరిగి వచ్చుచున్నవని బట్టియు కారణములను తెలుసుకొనవలసివచ్చినది. ప్రస్తుతము కార్యచరణను అర్థవంతము. విమర్శకు లేవనెత్తును సహాయ నిరాకరణమునుగూర్చి తీర్మానము మంజూరుచునుననే వచ్చినది. సహాయ నిరాకరణోద్యమము పాటుకుని పోవును. ఇన్ని విమర్శములలోను సాధనాంతరము నూతనమున చేతను బాంబాయి విధానము లోపలపాతమున నేననను. రాజీవు కాగ పురపునకభి అనుభవమును విమర్శమును అనుసరించవలయు మార్పులు కావలసివచ్చును అంతలోకల చేయుల నెల్లరను అందున బాంబాయివాదులను కాననకభా బహిష్కారమును జనుకడను గావించ (సాధించుచున్నాను తీర్మానములోని ఈ భాగము నిశ్చయముగ బాంబాయివాదుల విషయమును గూర్చి యుచున్నదని నేను తలచుచున్నాను. మాంటేను, ఛమ్పిన్సన్ నిరీక్షణ ప్రకటించబడిన కరువార బాంబాయివాదు తెల్లమును సంస్కరణములను బహిష్కరింప నిశ్చయించిరి. కాని వివర నాయకులు బాంబాయివాదులకు కొన్ని ముఖ్యమును మార్పులను చేసినవో సంస్కరణముల సంకీర్ణించుచు ను బాంబాయివాదులు తెలిపిరి. కాని బాంబాయి వాదులు కొరతనుబట్టి తేయును బాంబాయివాదులకు అవ్యుత్తర తేయునభయము సంస్కరణములను బాంబాయి వాదులు నిరాకరింప నిశ్చయించిరి. కాని (విశిష్టతీర్మానము) నుండు విశ్వాసమును కలిగియుండుటచే గాంధీ మహాత్ముడును వాటి పేర్ బాంబాయి సంస్కరణముల సంకీర్ణించుచును బలవంతము చేసిరి. ద్విజిత్వ కృత్యము వట్టి కమ యనిశ్వాసమును బాంబాయివాదులు కృష్ణముగ తెలువనే తెలిపిరి. బాంబాయివాదులను సంకీర్ణించుచున్న గాంధీగారు తమ తప్పు నెప్పుకొని బాంబాయివాదుల మరమే సర్వమునుచున్నా రు ఈ సందర్భములనుబట్టి కాననకభా బహిష్కారమునకు సంబంధించినవరకు బాంబాయి తీర్మానము బాంబాయివాదులకు విజయమునవచ్చును. అవ్యుత్తర తీర్మానమును పురస్కరించుకొని చాలమంది బాంబాయివాదులు అభ్యర్థముగ నుండుచును ప్రకటించి నేలలోని రూపమును వ్యయము చేసినవారు నిజమే. అందు కనే కాబోలు బాంబాయి చాలమంది తీర్మానమునకు ప్రతిబాంబాయి గ నుండిరి. బాంబాయివాదులందరూ ఈ విషయమున వివ రత్యముకలిగి సంస్కరణముల బహిష్కరింపవలెనని సూక్ష్మ శక్తిగావించుచున్నాడు. ఇంతేకాక బాంబాయి తీర్మానము ననుసరించి నియోజకవర్గమును ఉద్బోధించ గోరుచున్నాను.

అట్టి యుద్ధయములను యేలమింతుల నియోజకులలో మాకుని లక్షలమందినను బాంబాయివాదులు తమవర్గమునకు (తీర్మా కొనకలిగినవారు) (విశిష్టతీర్మానము) సర్వసాగర్ ప్రకటించును హిందూజాతీయము సంపూర్ణ స్వతంత్ర్యమును ఒకగనిది కృత పారములచక్కబడ వని విన్నవై చు గు ను. కావున కొంతకాలము వరకు యా విషయమున విశ్లేషణము చేయవలెను. బాంబాయి తీర్మానమునై కుమ్మరిమర్శముల గావించుచు బాంబాయి వ్యభాషణము నదు. తీర్మానము యొక్క బాంబాయిను సవరించు కొనుట కింకను అవకాశము చాలకలదు. మనము తరియగుదర్శకులను తేయున ఉద్బోధన గావించినవో కాం (గమనము) కృతీరేఖగ కాననకభాలో ప్రకటించువారు తమ తప్పు తెలుసుకొని సభ్యత్వమును తప్పుక నులు కొందురు. ఇట్టి భావముల చే ప్రేరేపించు నానభ్యత్వమును వదులుకొంటిని. బాంబాయి తీర్మానమునకు కృతీరేఖగ సభ్యత్వమునుగూర్చి నియోజకవర్గము తెల్ల కొనకలిగి గోరుచున్నాను.

ఇట్లు.
వి. జె. వటేలు.

బోర్డు ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాధ్యాయులు

మహాత్ముల తేదీ ఒక్క బోర్డు (పాఠమికోపాధ్యాయులు) లెట్టిమిదనే కన సహజ లాభములతో స్వయము చేయు చున్నట్లు నలువరుసలను ఎక్కువకా దిపాట్లమెంతులు కుట్టికొని కట్టిమిద మిగుల పీనానిగాను కష్టతరముగాను నున్నది. ఏమన ఎంతమంది నూలు మార్పులకును 18-0-0 తీరము నిచ్చుచున్నాడు. కరువార అట్టుంటు జీవ ద్విజుల (బ్రయినింగు) విషయ తేదీ పోయినవారు 10-0-0 లు తీరిం దులుచేయుచున్నాడు. ఈలాగు యుచ్చుటల వాని ఒక్క నిక అర్థతర తీరమున్నది. తరీమూలములను ఏలాగు పో పించ గలగుదురు. మానసికతనను పదునాడయినవ జీవ యో నున్నప్పుడు యొక్క (కారం నూలు) కల్లెవరు చొక్కాపుండ తప్పుకునా; ఈలాగులలో సాదాగడ్డ క 18-0-12-0 అయివున్నది. న 2-0-0 ఒక చొక్కాకే అగు చున్నది. ఇక ఎట్లు పీను జీవించగలగునా?

ఇది గాక క్రయయి పోయిన మారనముగా నూలు లో కృతీరేఖను 10-0-0 లు యుచ్చుచున్నాడు. అయి దాద సంవత్సరముల కష్టపడి రెండు సంవత్సరముల కష్టపడి (బ్రయినింగు) అయినప్పటికినీ 10-0-0 యుచ్చుచున్నాడు. ఇందు ఏమియు వ్యత్యాసము కనపించదు. అదియును గాక ప్ర యయి పోయిన మారనము లోయన నెకందరి పోయి అయినవారును సమానముగా నున్నాడు. లోయన నెకందరి పోయిన ఏమి ఎక్కువతీరము ఉచ్చెవరని నమ్మి ఈ దిపాట్ల మెంతులలో ప్రకటించి కుటుంబముల పోషించుకో తీర విచా రించుచున్నాడు. గమక తరీమూలములనుబట్టి తీరములు అభి వృద్ధి గావలసియున్నది. కాని అందరిని ఏక సమానముగా వుండు తగదు. లోయన నెకందరి పోయి అయినవారికి 10-0-0 లున్నా (ప్రయయి) వారలకు 20-0-0 లున్నా తీరములిచ్చి నయెడల తీరము చేయవచ్చుగాని మరియొకవిధము గాన రాదు.-(ఎ. యస్. యస్.)

నోటీసు

దక్షిణవల్లూరుజమిందారు గారు నెం 42 రు రైలుబండియందు గుంటూరునుండి బెజవాడకు ప్రయాణము చేయుచుండగా ఒక చేతినిందిని పోగొట్టుకొనిరి. దానిలో యీ క్రింద కనకబడిన సామానులు వున్నవి.

- 1 రివాల్వర్
  - 2 దక్షిణవల్లూరు జమీందారులకు చెందిన బాబులు గల సిల్వర్ బాజు
  - 3 తువాల
  - 4 ముక్కద్దుము.
- దీనిని తెచ్చి యివ్వగలవారికి మంచి బహుమానము యివ్వబడును.
- పి. సూర్యనారాయణరావు జమిందారు
దక్షిణవల్లూరు, (రాజేపల్లి గూడెం).

వృత్తాంతములు

సర్వరాష్ట్రపతి గ్రామోద్యోగముల శక్తి విలకలూరి తేది బాంబాయి పాఠశాలయందు 19-9-20 తేదీన జరిగెను.

రాజ్ కులాలూరి నిమిత్తముగ్రామమున 19-9-20 తేది ఆదివారంఉదయం 11 గంటలకు కంఠమునని తెంకలరన్నం కాదరిగారి అభ్యర్థకర్తలంద గుంటూరునుండల గ్రామోద్యో గియసంఘ ఆననరమహాశయ, జరుపబడును; ఆదివారం ఉదయం 9 గంటలకు రాజ్ కులాలూరి గ్రామమునకుల ప్రత్యేక పునక మాదా జరుపబడును.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 14:- యాల్పాతీలందరాంక, శభ ను, గోండుకొలుకు జరిపిరి. తర్ఫలకు, శంకెరువనకానాన మావ్యుగా రభ్యత్వతర హిందూ. గోవులకు, ప్రాచురీషి, కల కత్తాపునకు కంటికు పాలు నర్తపాలు చేయుకొర కొక కంపెనీ, ఒకకోటి యాదాయములభిలో నుంకలె నని తీర్మానించిరి. శభలో యాల్పాతీలందరాంక రహస్యము 2 రోజుల రూపాయలకు చందావేసిరి

అంధ్రమహాజనుల కొక విజ్ఞప్తి:- మనము భగవద్దీతా రహస్య గ్రంథకర్త యయి, యభినవశ్రీకృష్ణుడని విఖ్యాతి గాంచుకొనియు రాజీయ రణరంగ యోధాగ్రేసర వక్రకర్త యయి, స్వాధ్యాయము, స్వకృతాభిలాషియు, మాతృనీతా ధురంధరుడను, జమభాషా కొనిదుడును, నిరుపమాన పాండి త్యకథానంతకుడును, వేయల, సర్వసంకల్పకరుడును నను శ్రీ బాలగంగాధర మహాబాహు కీర్తి యాచంద్రారా ర్కముగ నుండునట్లు స్ఫూర్తికొన్న మొకదాని ప్రత్యే కాంధరాష్ట్రమునకు యభ్యుత్థులముగా గానున్న గుంటూరు నందునో, లేక గోకమాతీర పుణ్యక్షేత్రమును, ఆంధ్రభాషా రక్షకస్థానమునకు రాష్ట్రపాండ్రమునందునో నెలకొల్పి కృత జ్ఞులకు గావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. - కింకనువట్టి తేంకటాడి నంద్యులు.

జమిందారి గ్రామనాకర్ల అసంశ్చప్తి.

అయ్యో, గవర్నమెంటు గ్రామనాకర్లకు యేద్రెలో నెలనుండి రు 8 లు చొప్పున తీరము యిప్పిస్తావున్నాడు. మా పాతమే మిగాని మాకు స్వాతంత్ర్యం చేసే అధికార్లు లేకు. మేము ఒకతక్కు జమిందారుగారికిన్ని ఒకతక్కు గవర్నమెంటుగారి కిన్ని రెండు చేతులతో నాకరి చేస్తావున్నాము. ఈకరవు రోజులలో మాకు యివ్వకు యిప్పిస్తా వుండే నెల 1-8 రు (3)-(4) లు తీరములతో మేము జీవించుట యెట్లొ నెడతీర ము వుచ్చుకొను అధికార్లుగో నోవరము కాకపోవుట మూడర వృష్టమేను. మాతోటి నాకర్లు మా నరినాద్దు గ్రామములలో నెల 1 కి రు 8 లు వుచ్చుకొనుచుండగా యీస్వల్పతీరము లకు మేము నాకరిలు చేయలేము. గవర్నమెంటువారు స్వాతంత్ర్యం దించారంతి మాకునూదా గవర్నమెంటు నాకర్లతోపాటు తీర ములు కృత్రికయించని యెడల మేము నిలిచే ఆధారంలేదు.

(జమిందారుల కలియార్లు)

కొన్ని క్రొత్త సంగతులు

(పారసంది జగన్నాధస్వామిగారు)

ప్రాకృతజ్ఞ యువయోగము

తేదీయలో తెక్కలేకుండ ప్రాకృతజ్ఞు పోవుచున్నది. ఇప్పుడు జరుగుచున్న యుద్ధములో నైనుటల జోళ్లు నీయ వలసివ బాధ్యత యధికమునుండుటచేత కాత్త్రజ్ఞులు (ప్రాక జ్ఞోళ్లు) వయోగములేదాదాని విచారింపినాడు. జోళ్లు తయార చేయు యంత్రకాల్పకాదులు (ప్రాకృతజ్ఞులగాని గొంపెముత యోగించుచున్నాను, అంతకంటె నుకొనియె క్రమము వర్మము నెడు వక్రపునకు మరే యంత్రప్రయోజనము లేదా యని కాత్త్రజ్ఞులు కొధించినారు. ముఖ్యమున విధ మొకటికలదు. రోడ్లకు చే యుటలో వర్మ ముతవరించును. గొప్పవట్టులములలో రోడ్లమై ధూళి రాకుండ చేయునపుడు వర్మమును దయారచేయుటలో వర్మము తనిగివచ్చును. ముయూ 89000 ప్రాకృతజ్ఞ సుతయో గించినవో 4 అంగుళముల దళనరి 24 అడుగుల వెడల్పు గల యొక మైలరోడ్లనుకు నరితవనముల పువ్వువు తయారగును. మరి యొక విధముగ వర్మ ముతవరించును. దానిని నగము కాల్చిన యెడల బొగ్గుతయార గగును. ఆ బొగ్గుచందవార మొదలయిన వక్రపును కుర్తవరుచుటలో తనిగవచ్చును. భూముల తెరువుగ నూడే బాడవచ్చును.

విశేష తంత్ర వార్తలు

(రైతుల వజ్రస్థి)

భారతభాషన సభాధ్యక్షుడు.

అందఱు, సెప్టెంబరు 18:—ఎ. ఎఫ్. కైలు గారు భారతభాషన సభాధ్యక్షుడుగా నియమింపబడిన విషయం అందఱు గూర్చి వివరము తెలుసుకును. ఈయనకు చాలా ప్రశస్తతి కలిగి వాడు. రైతుగారికి (రిటైరు) పూర్వమెంతయు చాలా అనుభవము కలదు. అతని విశేషము త్వరపరులను గూర్చి చాలా భోగిల్లు తెలియగలదు. విశేషముగ నున్నట్లు వాడు చాలా ఉదారభావమును నాపుచుంటి.

అట్లొకటి ప్రతిభావంతిని సంధ్యంతా రైతుగారిల్లు చెప్పిరి.—హిందూదేశమున ఉదారచరిత్రులకు సంస్కారముల వారంభించుట కిది మొదటిది. అతని పాలనము ప్రజలను గలండు నట్లు చూచుకొనుచు భారతభాషన సభాధ్యక్షుని కనుకలముగ తగినయ్యెను. అనుచు గలచున్న సంగతి నిపుడు చూడవలసివచ్చును. ఇంక నానుగుణవర్తనలకు కంఠము వదిలివేసినట్లు వూర్తియగును. ముగ్ధ భారతభాషన సభాధ్యక్షుని 140 గురు సభ్యులలో 100 గురు భారతీయులుగ నుండును. భారతీయులకు కావలసినంత ప్రావీణ్యముండగలదు. అప్రావీణ్యము నెట్లు వినియోగింపవచ్చునో అది భావమును బట్టి భోధపడగలదు.

చీనాదు స్థితి.

అందఱు, సెప్టెంబరు 18:—చీనీయులందఱు ప్రస్తుత క్రమికము వర్తించుచున్నది. చీనాభాషన విషయము బాగులేదు. ప్రభుత్వమువారికి ప్రతిమానమును 750 వేల సాకరముల రాబడివచ్చును. వారి కధనమును 20 లక్షలైన ఖర్చును చెందును. అంతియగాక నిజీవల జరిగిన ఘర్షణలవలన వారి ఋణము లెంతయో విశేషముగ పెరిగిపోయినది. విషయముందిన వేసానులలో కొందఱు చీనీయులలోని ధనవంతత్వము బలపర్చుచుగ తీసికొనుచున్నార. విప్లవకారులైనవారు కాంట్రాక్టు కరుగుచున్నది. క్యాంగ్స్ నైపుణులను వారు నడుపుతరుముచున్నార.

కేటకు చాలా భయంకరస్థితియందున్నది. ప్రజలు సాటివుచున్నార. తేజయంతకును మితిమీరినట్లు లాక్రమించుకొనిరి. చిల్లీ, హేనాను, హంటంగు రాష్ట్రములలో ఖైదుబాధ చాలా విశేషముగ నున్నది.

నేలబొగ్గు పనివారి సమ్మెకట్టు

అందఱు, సెప్టెంబరు 18:—నేలబొగ్గు పనివారి సమ్మెకట్టు అట్లే యుండగా మరికొంతవారి సమ్మెకట్టుల వారంభించిరి. గనులపనివారి భార్యనిర్వాహకవర్తనా రేఖాచిత్రము అందఱులో నమానేకమును. పనివారివాడులలో కొందఱు నేలబొగ్గుధరణ తగ్గింపవలయునను కోరికను విడుదలకొన నెంచుచుండుటనుబట్టి భావిస్తేగితులెట్లుండునో తెలిసికొనవచ్చును. నైలీగారు గనులను ప్రభుత్వమునకు చేయవలయునను అందోళననయమున భార్యనిర్వాహకలో కళ్యాణమును మానుకొనిరి. తిరిగిరమ్మరి కోరికను నేలబొగ్గుధరణ తగ్గింపగలననే వచ్చినది కట్టుపట్టుటలన పనివారుల కొనియెన్నార. ఇప్పుడు కోరికను విడిచిపెట్టునెడల నైలీగారు సభ్యునిడిచి పోయెదరు. అందఱులన నైలీగారి పట్టుదల అతనినాయకత్వము చెడుటలతో పరిణమించును. ప్రజలు గనులపనివారివై ఖిని జూచి చాలా కోరికనుకొనుచున్నార. భార్యనిర్వాహకము వరల ఎన్నికలను జరుపుకున్నట్లుపడగలదు. అతివాదులు తిరిగి ఎన్నికలు జరుగునెడల పూర్వమెట్లు నెలవలెంతయు చెడి సోదయిట్లు పద్ధతిని నెలకొల్పటమేమగునని చూచుచున్నార. ప్రేమ యూనియన్లవలన చాలామంది ప్రస్తుత పరిపాలనాయత్రిమును చెడగొట్టుట కంగీకరింపరు. గనుల పనివాడు తమ కోరికలను విడిచిపెట్టినగాని సమ్మెకట్టు సంభవించక మానదని అందఱు ననుకొనుచున్నార. నైలీగారును, పట్టిగారును వివరవర్తన లొంగకూడదని పట్టుపట్టుచున్నార. మిత్రవాదులు మాత్ర మి వర్తతలన గలుగు పాధలను గుర్తింపగలగుచున్నార.

కేమినాపుగారి నిందారోపణము.

అందఱు, సెప్టెంబరు 18:—అందఱునుండి బయలుదేరుటకునుండి కేమినాపుగారు కామన్న సభ్యులలో కొందఱి

కోరిక లేకునటపోయిరి. కామ బయలుదేరటమే వచ్చుట లేన యిష్టతకారము కాదని, కామన్న సభ్యులలో లాడుకు బాధిగాను చాలా అక్రమము గ ప్రవర్తింతురనియు, సంధి రాయబారములు జరుగునంద అత డెన్నియో విధముల నాటంకము లేట్టెననియు నాలోచించుచున్నది. ఈ నిందారోపణ లన్నియు అబద్ధములని పూర్వమెట్లు సభ్యుడు సర్ విలియము నంద్రండుగారు తెలియబరచిరి.

నేలబొగ్గు పరిశ్రమ

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

అందఱు, సెప్టెంబరు 18:—సమగ్రము గనులలోనుండి ప్రభుత్వము నేలబొగ్గు ఎట్లు ఖర్చుచున్నదో తెలుపుచు ప్రభుత్వమువారికి ప్రకటన చేసిరి. అక్రమమున యందిట్లున్నది:—కామ 80 వ డేవీతో సంధ్యంతా ముగియవలయునట్లు 580 లక్షల టన్నులబొగ్గు ప్రకటన. అందు లో గ ను అ త ర్విశ్రమకొందఱు గనులపనివారి క్రిందను పడియవలయు ఖర్చు యునది. ముగ్ధ 95 లక్షల టన్నులు విశ్రమలకు ఎగురుతి యయ్యెను. బొగ్గు ప్రభుత్వము 880 లక్షల సావరములు తెచ్చుచున్నట్లు. అందులో 660 లక్షల సావరములు మానుకొంద డెచ్చయ్యెను. మొత్తమున 20 లక్షల సావరముల బాధించుచున్నది. ఇందులో వృద్ధి ఖర్చులను మరీ కొన్ని ఖర్చులను తీసివేతగా నికరలాభము 7,50,000 సావరములందును, సంగతి సందర్భము లెట్లుండగా సంవత్సరమునకు 660 లక్షల సావరముల బాధము వచ్చుచున్నదని నైలీగారు చెప్పిరి తెలియజేయుచు. ఈ లెక్కలనుబట్టి చూచగా గనుల పనివారి వాదన యంతయు నిష్ఫలమగుచున్నది. అన్ని తరగతుల వనివారి జీతములకు కలిపి లెక్కచేతగా దామాషాను సువర్తనమునకు రెట్లు 228 సావరములైనది. యధమునకు పూర్వము 82 సావరములయ్యెను. అక్రిందటి మూడు మాసములకులై ఈ మూడు మాసములలో క్రవీన నేలబొగ్గు 40 లక్షల టన్నులు కట్టగగా నుండెను. అప్పుడు ఎగురుతిగలిన బొగ్గుకులై ఈ మూడు మాసములందు వెలుగుతిగలిన బొగ్గు 250 లక్షలు కట్టిపోయెను.

మెసపోటామియా స్థితి.

అల్లరివాదులు “బ్లావ్ హాను”ల నెదిరించుట. అందఱు, సెప్టెంబరు 18:—మెసపోటామియా విషయమున యెడతార్కాలమునా రొందిన ప్రభుత్వము విట్లున్నది.—అల్లరి వారును నిరంతరము కుట్రలను కాట్టుచున్నది. గూడ “బ్లావ్ హాను”ల నిర్వాహకులై కొనిపోయి ట్లున్నది. అల్లరి వారును నిరంతరము కుట్రలను కాట్టుచుండుట విషయం కొంతవరకు ది కెప్పుడు తనిఖీచున్నది. బాగాను పూర్వము రెయిల్వేల కట్టుచున్న “బ్లావ్ హాను”లను అల్లరివాదులు తిన్న తిన్న గుంపులగుచు ఎదిరించుచున్నార. 6 వ తేదీన బాగానుండి క్రానావాదుల బయలుదేరిన నైపుము 50 మైల్ దూరము నిరాటంకముగ ప్రయాణముచేసి అబుజ్జాను చేరవచ్చుటికి అచ్చట కొంతవరకు అల్లరివాదులు దాని నెదిరించి మోరెలు కాటవరకును వెనుకకు తిరిగి పీచుట అక్కరగిటులవచ్చి వారిని పారదోలిరి. అల్లరివాదులు క్రానావాదులనుకొనిరి. అదివరకే 10 వ తేదీన అబ్బొటి కరిగిన నైపుము క్రైపులవద్దనున్న కుట్రలను తీసికొనిరి. ఇంతలోను అబుజ్జిగావద్దకుండిన రక్షకబలమును 800 మంది అల్లరివాదులు లెడిరించిరి. వారి అచటికి వెలుగే యెడమన మే తెలిసి బాంబులను ముగ్ధించుటకు ప్రయోగించి వారినికరిమెను. 11 వ తేదీ కామరావద్ద కొంతవరకు అల్లరివాదులు పూర్ణములను తెలిసి అచటి రెయిలు స్టేషనును బట్టించిరి. 9 గంటల నేపు హావహావిగ పోవడముక వాడు తరుదబడి.

డెలియావాదులనున్న ఖినియలలో వరుసలుగలను కెప్తాను స్ట్రాచావాదులను మరల మనప్రకటనలను చేసకొనిరి. అందఱును ఆలోచించుచున్నార.

ఇటలీ పనివారిస్థితి

అందఱు, సెప్టెంబరు 14:—మిలట్రా తంత్రవార్త యందిట్లున్నది. ఇటలీ భార్యలు చాలావరకు కాంటించినట్లున్నది. తేజములలోని తరికమా గారనున్నట్లు తెలిసిన పట్టుకొనవలయునని హెచ్చరించుచు వచ్చిన అతివాదులు పరాధమ మొందుటయే దానికి కారణము. త్వరపరులయ్యెను నెచ్చుడిగ తరిమగ్గరించ బూతుకొనిన భార్యలనుభి లోనముల పనివారి యొద్ద కరిగి ఏడియారీ తిని సమాధాన మొనరింపజూచుచున్నార. ఆ యా తరగతుల అక్రమ

నిధుల యధికారమున తరికమ లన్నియు నిర్వహించవలయునని ఫెడరేషనువారు తలంపుచున్నార. భార్యలు తేజము కార్యనిర్వాహక సభవారు క్రొత్త కమ్యూన్లుల కద్దరి కంగీకరింపలేదు. ఈ క్రొత్త కమ్యూన్లును సోదయిట్లుల పరిపాలనా పద్ధతి నవలంబించవలయుననియు, మూడవ “ఇంటర్నేషనలు” సభా రిక్రూషముల కంగీకరింపవలయుననియు చెప్పుచున్నార.

ఇటలీ ప్రాన్సు ప్రధానుల సమావేశము

ఎయిలా బేయిన్సు, సెప్టెంబరు 14:—గియోట్టి, విల్లీ రాండు గారలు సమావేశమైపును, ఇటలీ ప్రాన్సు జేతముల సమావేశమయి లన్నిట నా యధములతో లోక యభిప్రాయమును గలిగియున్నారను అంశమును ప్రకటించుటకు భయమును వచ్చుతిండిరి.

అల్లరి ఆరు నందల మందలిగవలయును తరిమగ్గరించుచుండుటకు విర్లంతునను మరీయక అడివలలు అనిప్రాటు అందఱు నెకటరిగారు నియమింపబడిరి. అతివాదాధ్యాయులు తెల్పుచుండున్నది.

ప్రభుత్వమువారి యందభిమానము గలిగి నున్న పాదులకు ప్రభుత్వమువారి సహాయార్థము నైపుములో చేర్చుటకు ప్రయత్నములు జరుగునని ఇంతలోనే ప్రకటించుటకు.

మెసపోటామియా వార్తలలో నొక వానియందుండవారింక బానూరా ప్రభుత్వమునది నైపుము, రైల్వే పాదు చేసిన అల్లరివారులను దండించుటకు ఇవారాబునందీ అబుజ్జిగా కరిగినది. సెప్టెంబరు 11 వ తేదీనాటి కాత్రలో తెలియబరచిన కెజిల్ రోవాటు సయస్యము ఇంకను దక్షిణమునకు బోయి కర్తవ్యము దక్షిణమున రాదునైపుక రతన రెయిలుకోడు సమయగ వచ్చుదని తెలియబరచి. కర్తవ్యమున బాగాను 76 మైల్ దూరమునకున్నది.

క్యాన్సే సమాప్త కాటకుండు అకెవోస్, విల్లీ లాదీవులను డెచ్చించియోగా రాక్రమించుకొనిన మిలట్రానుండి ప్రెచ్చుచుక్రిత కర్తవ్యమును వచ్చెను.

ఫెలూవా రెయిల్వేలకర్తవ్యము “బ్లావ్ హాను”లను యట్టింపిన మూలమును తనిముటకు (బివేష) అధికారులు 200 గజముల దూరమువరకు నుట్లు ప్రయోగించగలరు “మాంకె” ఫిరంగులను ప్రయోగించి అధికారియైరి.

మాంకెట్టుకు ముస్తక కాటకు స్పిర్టులను మహానభలో చాలావరకు ఇప్పుడు తియ్యకేముచున్న వస్తువులను చాలా జరిగి కర్తవ్యము కేవలము ఏన్నులు కొనకొనవలయుననుచున్నార. 14 వ తేదీన మాంకెట్టులో ఫెడరేషనువారి ఆక సరసపు జరిగి వని నుండుటను కర్తవ్యము ఏన్నులుకేయవలయు.

నోటీసు.

మదరాసులోనుండు కువ్వము నదిలో జరుగుచుండు పడవలు రాకపోకలు

మదరాసు పెనిలెన్ పియరీవం తెనకు కొన్ని రిపేర్లు, అభివృద్ధి చేయవలసి ఉండుటవలన సదరు వంతెనదగ్గర పారునట్టి కువ్వమునది పడవల రాకపోకలు 1920 సం॥రం సెప్టెంబరు నెల 10 వ తేదీ మొదలు కొని తిరి ఉత్తరవగువరకు మూసివేయబడును.

ఉత్తర బకింగ్ హామ్ కాలువనుండి పెరియ మెట్టుకు, చింతాడిపేటకు పోవుచుండినట్టి పడవలన్నియు రిపేర్లు పూర్తి అగువంతవరకు కువ్వము నదికి ఉత్తరపుశాఖ మూయుగా పోవలెను.

వాలాజుబిడ్డి ముఖద్వారము తగ్గుగానున్నదనియు, సదరు వంతెనకు క్రిందుగా పడవలు పోవుటకు మునుపే, పడవ మీదనుండు పెట్టెలు సామానులు చేరి 20 టన్నులకు పైగాను యుండునట్టి వాటిని తీసివేయవలయునని ఇందువలన పడవ స్వంతదారులను హెచ్చరించుచున్నార.

Viceroy's High Handedness.

Strong Protest by Non-official Members.

Mr. Patel's Resignation His Message to Countrymen.

Resolutions Withdrawn.

(From Our own Correspondent.)

By wire.

SIMLA, September 14.

The Imperial Legislative Council reassembled this morning at the Viceregal Lodge, under unresented conditions, as it was well known that the Hon'ble Mr. Sastri had withdrawn all his resolutions as a protest against H. E. Lord Chelmsford's decision in respect of his much-talked-of resolution on the Punjab, and also because other prominent members were following Mr. Sastri's attitude. Mr. Sinha (Puna), who had co-operated with Mr. Sastri on the Punjab resolution, wrote to the Secretary to the Legislative Department as follows:—Dear Mr. Muddiman:—Shortly after the Hon'ble Sir William Vincent's reply at Delhi to a question of Dr. Tej Bahadur Sapru that the Government would give the Council an opportunity of discussing the Hunter Committee's Report, many of my constituents expressed their desire to me that I should not miss the occasion to lay before the Government the opinion of the thinking and politically minded classes in Bihar and Orissa on the subject by taking part in the debate on the publication of the reports along with the Secretary of State's despatch thereon. It was pressed upon me by many of my constituents that I should send a resolution on the subject. In doing so, however, I thought it best to send a number of questions with the object of eliciting information not available to the public, which, when made accessible by the Government, would enable me and the other members to discuss the Punjab reports in the light of the accurate information which the Government might be pleased to vouchsafe in reply to my interpellations. I sent in the questions in the first week of last month in sufficient time (as required under the rules) for their being answered at the early meetings of the Council. We are now however nearly at the end of the session, and yet some of the questions which I regard as very important have not so far been answered, and I find that although to-day's agenda of interpellations contains 50 questions, my questions on the Punjab affairs are not included in it. On coming to Simla I learnt from Mr. Sastri that he had already sent in a resolution on the subject. I agreed to second it as I felt that by doing so I shall have sufficient opportunity to express in the Council the public opinion of Bihar and Orissa, but the disallowance of Mr. Sastri's resolution and the shutting out of the debate on what is regarded by the thinking classes in the country as the most momentous subject at present, places me in a position of difficulty in regard to my promise to my constituents. After therefore, giving the subject my most earnest and careful consideration, I have come to the conclusion that I shall be best consulting the wishes and feelings of my constituents by not moving any of the resolutions that stand in my name in to-day's and to-morrow's agenda. I shall be grateful to you by your kindly laying this letter before His Excellency, the President, if necessary.

Yours sincerely,

(Sd.) Sachchida Nanda Sinha.

Mr. Chanda.

Mr. Chanda also sent the following letter to Mr. Muddiman:—I arrived here last night and learnt that Mr. Sastri's resolution about the Punjab had been disallowed. As the great bulk of my educated countrymen attach very great importance to the resolution I feel that I should be consulting their feelings best by withdrawing my own resolutions. I shall not therefore move any of the resolutions standing in my name.

Yours sincerely,

(Sd.) K. K. CHANDA.

Mr. Rangaswamy.

The Hon'ble Mr. K. V. Rangaswamy Ayengar also sent the following letter to the President:—May it please Your Lordship, The Government by disallowing the resolution of the Hon'ble Mr. Sastri on the Punjab happenings have taken away the little confidence still left in the members of the Council to rectify the grievances of the country by getting them discussed in the Council. The Council has been promised the chance of discussing the Punjab question after the publication of the report and it constitutes a distinct breach of promise to disallow this resolution now. I have myself very important resolutions before this Council, but I have to wait for the inauguration of the new Council to move them, as the action of the Government in having disallowed the Punjab resolution is an attempt to burke discussion and to elicit non-official feeling. This has caused such deep resentment as to force us to withdraw our resolutions from the Council. I have some important points, in which I am interested, to be discussed during the period, and I lose, no doubt, a great privilege but against such an important matter as is involved in the disallowance of this resolution, I cannot but enter my protest.

(Sd.) K. V. Rangaswamy Ayengar.

Mr. Khaparde.

Mr. Khaparde, who had returned from the Calcutta Congress and who had given notice of about a dozen important resolutions, would not move them except, it was understood, one resolution which was of urgent public importance, as to the condition of about twelve thousand strikers in the Government Presses over several parts of India.

Council Proceedings.

The members took their seats punctually at 11 A.M. and Sir George Lowndes took the chair. The visitors gallery was

crowded more than usual, and the whole of the first row was occupied by ladies. Mr. Patel has not returned from Calcutta and it was understood in the Council that he had officially intimated his resignation from the Council as a sign of practical sympathy with the non-co-operation movement.

At question time the Vice President informed the Council that as Mr. Chanda was absent on account of illness, his questions which numbered eight, would not be put and answered. Mr. Surendra Nath Banerjee put his questions, as also other Hon'ble Members including Messrs Khaparde, Sastri and Rangaswamy Ayengar, who were all present in the Council. There were also nine interpellations out of a total of fifty-five standing in the name of Pandit Madan Mohan Malaviya, but he was absent.

Maharaja of Cassim Bazar.

Replying to the Maharaja of Cassim Bazar regarding the exportation of bovine cattle from India, Mr. Sarma made a very lengthy statement, which it took more than five minutes for him to finish.

Sir William Vincent.

Sir William Vincent laid on the table a statement regarding the Publicity Boards which was promised, in reply to Mr. Sinha's question at the last Delhi Session. This resolution, of which there were as many as twenty-seven, were then taken up for discussion. The Vice-President informed the Council that the first three resolutions, as also other resolutions standing in the name of Mr. Chanda, would not be moved as he was absent. Mr. Khaparde had the next two resolutions, against his name, but withdrew them. Next came Mr. Rangaswamy Ayengar, who said he did not propose to move them, for reasons which he had explained in his letter to His Excellency the president. Mr. Haroon Jaffer's resolution on the deposits of Mahomedans in savings banks was not taken up as he was also absent. Mr. Khaparde then informed the Vice President that he withdrew all his resolutions except the twenty-fifth. Mr. Sinha and Mr. Sastri followed suit by withdrawing all their resolutions numbering seven in all. Dr. Sarbadhikari, who had given notice of one resolution on the control of wagons for coal, also withdrew it by explaining that he had a talk with Sir George Barnes and Col. Waghorn on the subject and in view of the explanations afforded him in the conversations he withdrew the resolution.

Franchise for Soldiers.

Sir Malik Umar Hyat Khan next moved:—This Council recommends to the Governor-General-in-Council that he may be pleased to recommend to His Majesty's Government that all the discharged soldiers, who have fought during the world war, should be given the franchise for the period of ten years irrespective of the revenue and taxes they may be paying to the Government and that the representative they elect should be from amongst those who have taken part in the war.

Sir Umar Hayat Khan.

Sir Umar Hayat Khan in moving his resolution said, on his visit to England he had tried to represent to the India Office the claims of the martial classes for the franchise under the new constitution. His plea had always been that the soldiers who had fought so well in the war and on whose steadfast loyalty depended the very existence of the Empire should be shown concession equal to an ordinary civil man, if not more. This would give the soldiers an impetus to make military service more loyal and efficient. The result of his labours in this connection had been fruitful, as the Government, in reply to a question, promised to extend the franchise to soldiers. In these circumstances the speaker did not wish to press the resolution but to withdraw it not as a protest against the disallowance of the resolution on the Punjab affairs, as other members had done, but on the distinct understanding that since the submission of the resolution facts had transpired which made it useless for him to press forward his resolution.

Mr. Khaparde.

Mr. Khaparde next moved his resolution urging the appointment of a mixed committee of officials and non-officials to investigate and report on the causes of troubles in Government presses in Simla, Delhi and Calcutta and propose remedial measures. Mr. Khaparde prefaced his remarks by a reference to the Viceroy's opening speech which he said, had encouraged him to take up the cause of press men. The Viceroy had laid particular emphasis on the strike problem due to imperfect touch between the employer and the employees and urged the necessity for sympathetic consideration of the employees demand at first instance that they were presented. The Government themselves, continued the speaker, were the employer in the present dispute but unfortunately the sound admonition of the Viceroy had been overlooked in their own case. Mr. Khaparde then entered into a detailed examination of entire press work and tried to put the case of the men in a picturesque manner. Since 1881 a system was in force which made the compositor work on piece system. Every man was given work daily and his monthly emoluments were determined by the amount of output. This meant that on the distribution of work and in the calculation of once earnings favouritism might play a mischievous hand. Under the existing system the men were Government servants in as much as they would get some pensions after retiring, but

they were a sort of contractors who would get pay determined by the amount of their labours. So they were neither here nor there. A further disadvantage was that the system badly failed to provide better wages to the men as they advanced in age. Now, as the years would pass on, an employee would become more efficient worker but would gradually lose the young spirit to work for more hours. Further as he would advance in age his domestic responsibilities would multiply. So under this system the younger men with few responsibilities and inefficient, but hard working would get more compared with a man who as he advanced in age and as his family responsibilities increased would get less than even the young recruits. The case was simple. It was unjust, cumbersome and ill-advised and unworkable. The men demanded a salaried scale of pay to advance with advance of years and not to repent in old age as to why they at all joined the press. The member for Industries told Mr. Chakravarti that there was no data to fix the scale of salaries for men, but the speaker was unconvinced if the Government could when giving a man pension determine his income on six years average. Could not he asked something be done now to get the average rates of pay. Moreover in Simla particularly the men were unjustly dealt with. The Press men sent in a notice of 24 hours to strike work in case their demands were not met. They were told that they must wait for Sir Thomas Holland's return. The men agreed but when returning from lunch three hours before the expiry of the notice time they were not allowed to enter the office precincts by the police specially called in for the purpose. The men wanted to continue work but were forced to keep away. The speaker then turned to other side and said that the advantages that would accrue out of adoption of salaried system were manifold. It would tend to regularise pay as men would become efficient with increase of service. They would get more sick leaves and other accidental leave would be allowed on full pay. There would be an end to the tremendous complaints about favouritism and above all the men would do better work and get better wages. The speaker was not ignoring the financial aspect, perhaps the most important aspect of the problem from the government point of view. He admitted that according to his own calculations the Government might incur an expenditure of nine thousand rupees under salaried system instead of seven thousand as at present under piece system, but he was sure that retrenchments in other respects could be effected. There was some superfluous staff even to the extent of 50 percent in the name of section holders and others which could be reduced thus bringing down Government expense. In spite of all that was said the resolution did not ask for more than the appointment of a committee to investigate into the conditions of service and report thereon, and if the Government position was justified the press men would not then grudge. Concluding Mr. Khaparde strongly appealed to the Government that they might see the way to allay the anxiety of press men by tackling the question sympathetically and adopting a course which would not only make the men more contented but would as well effect economy.

Sir Thomas Holland.

Sir Thomas Holland replying to Mr. Khaparde took a long time in presenting the Government point of view. He imported into his speech a good number of figures apparently comparing a piece workers prospects under the new rate and old rate. His difficulty through out seemed to be irresponsible politicians who would for ugly motives intervene and try to disseminate all sorts of false rumours and make impossible any amicable settlement between the employers and the employees. Sir Thomas Holland said Mr. Khaparde's statement that Simla situation was neither one of strike nor a lock out seemed to him (speaker) to demonstrate a form of non-co-operation which was not entirely non-co-operation (laughter). The fact was that police was called in not to prevent the men from continued work but to prevent those from going inside who might incite others to stop work. In all 2000 men were on strike in the entire Government of India press. As for the grievances of the men there had been good number of interviews during the past three months between leaders of men and himself and many frank and free discussions took place. Consequently it could not be said that the Government was not anxious to arrive at a satisfactory settlement but there was a limit beyond which the Government could not proceed and that was why the position was still unsettled. The interests of tax payers were a sacred trust and he had been in constant consultation with the financial adviser over the matter. In the course of informal discussions with the men the Government made it clear that under the existing system the men would get better wages for shorter hours of work which would mean less strain on the nerve of the workers, but it was also pointed out that after all the running of these presses was a non-revenue show and any further liberal grants must be carefully scrutinised. The men went on strike and the trouble was aggravated when irresponsible politicians intervened to make matters worse by misleading the men. Unqualified lies and been disseminated and the situation had been made to look more acute than it would have been. Here the speaker entered into the arena of figures and said that at present some men worked 11 or 12 or 13 hours a day and the average earning of a compositor was 47 rupees per mensem while under the new condition they shall be required to work for ten hours a day and then the average income would go up to Rs. 62 per mensem. The object of the Government's resolution was to allow the men to work 250 hours a month instead of 318 hours as at present and along with shorter hours the men would secure 34 percent increase on their wages and not pre-war wages. In Delhi the hours of work would be reduced from 284 to 250 and in Calcutta from 275 to 250, while there would be corresponding increase in the wages, for the compositors in certain cases were drawing 107 rupees to 135 rupees, while if the pay scale was fixed they should certainly lose a good lot. An average compositor in the Government press could get an average of Rs. 72 while in private presses the pay ranged between 20 to 65 rupees. If salaried system were adopted it would be determined by the current market rates. Strikes against Government could not ease the situation just as they could do in private cases. They would lose the opportunity by striking of nearing an early settlement. The crucial test of any service should be whether the rates and prospects were satisfactory irrespective of the system that provided them. Under salaried scale the men would slacken their work and 100 percent establishment would be required in addition to the existing one. The Government also proposed to start a provident fund for these men with satisfactory prospects. The speaker had himself done so much to investigate all conditions of service that he held that as long

as he held office of Member for Industry he would stick to his position. Moreover a committee would take a long time to settle up matter. The Government had already sanctioned a decided improvement in the existing scale and before changing their attitude they wanted to see the practical effects of their scheme. It was sad to reflect that at meetings of the strikers questions like the Turkish peace treaty, Jallianwallah bagh incident were discussed rather than the present conditions. Concluding the speaker requested Mr. Khaparde to induce the strikers, in their own interests, to resume work at once and give the Government an opportunity to judge the effect of their resolution.

Mr. Murray.

Mr. Murray of Bengal Chamber of Commerce opposed Mr. Khaparde resolution. There might be differences of opinion as to causes of prolongation of strike, but there was no sufficient justification for appointment of a committee to investigate conditions especially after Sir Thomas Holland's explanation. Men struck work in spite of considerable improvements that had been effected in their wages as well as in piece rates, pension etc. It is understood that it was piece workers alone who struck work, because they were not satisfied with piece work system. The crux of the question was whether Government of India should yield in this matter. In his long twenty years experience of working of factories and companies, he had never seen employers abolishing piece working wages system, simply because many workers demanded it. It was only piece rate system that encourage workers to exert their energies and become more efficient, and more as killed in their work. In efficiency and skill Indian workers were lacking as compared with those of western workers. Mr. Murray did not therefore quite understand what object would be served by the appointment of a committee of enquiry. Though English Industrial Courts act of 1919 made provision for appointment of a Court of Inquiry he was not in favour of one being appointed in India on this question as in his opinion such disputes should be settled between employers and employee. There were very few Indians in India with sufficient knowledge of industrial conditions and even assuming that a committee were formed what guarantee he asked was there that its results would be acceptable to each of workers. In other countries workers were highly organised and they had their trade unions whose decisions and views were as it were binding on them, but here in India there was no organised institution which would compel workers to abide by its decisions.

Sirdar Sundar Singh.

Sirdar Sundar Singh Majithia said:—Both sides of the question had been most lucidly presented by Mr. Khaparde and Government member. In spite of Sir Thomas Holland's figure which looked convincing and gave a brighter look to entire question the speaker felt that Mr. Khaparde's demand for appointment of a committee was not at all unreasonable.

Mr. Banerjee.

Mr. Banerjee urged the appointment of a committee because there were such questions as holidays, sick leave etc. Although it was obvious from the lucid statement of Sir Thomas Holland that remuneration under the new scheme had decidedly been increased and that for less work they got more pay it would be in interests of Government itself to appoint a committee for considering differences in standpoints of the Government and employee. That was not an unreasonable demand and if it was accepted it would satisfy worker as well as the Government.

Mr. Khaparde.

Mr. Khaparde in a very humorous speech replied to the arguments of Sir Thomas Holland and asked if really the workers complaints had been very sympathetically approached and everything had been done to satisfy their grievances then why should these people who had served Government for so many years now stand out of work unconvinced certainly. Human nature had not so much changed nor had these people become so perverse so soon. Sir Thomas Holland might ascribe it to irresponsible politicians, but he (Mr. Khaparde) had yet to make his acquaintance with them (laughter). In questions affecting pay and comfort and in fact what touches stomach, people would look more to things and reasons inside the question, than to arguments. It was very undesirable that Sir Thomas should have stated that so long as he was in charge of the Department he would not abolish piece system. Nothing would be lost by the appointment of a committee which in the speaker's opinion would attempt to remove what the Viceroy called in his opening speech as imperfect understanding of the whole situation. If even one tenth of what Mr. Khaparde has heard came to be true as the result of committees enquiry there would be much overhauling of the present system.

Sir Thomas Holland.

Sir Thomas Holland replying to the debate confessed that he was not a politician at all, and said that the real trouble lay in the presence of a certain section of men who thought that they could get whatever they wanted if only they resorted to strikes. Another reason was the explanation given by most men that they did not like piece work. He knew very well that these who now continued to work without striking were those who completely favoured piece work and never liked fixed salaries. His result of working out of the problem was that men were getting more pay than was thought of or imagined. There could therefore be no further decision on the subject here or in any committee. Let the matter stand out for one year and if by then the workers did not feel their position better he would be quite willing to leave the results to a committee. If a committee was appointed now he was sure they could come to no other decision than what he himself had already arrived at, after a month's consideration, namely that the position was now better for workers but would they accept such a decision? No. Therefore as Mr. Murray had pointed out disputes must be settled between the employers and employed themselves. The resolution was put to vote and lost.

On Mr. Khaparde's demanding division it was declared that twelve voted for and thirtynine against it.

The Council at this stage adjourned till three P. M.

After Lunch.

After lunch the proceedings of the council did not last even twenty minutes. There was distinct fall in attendance of non-official members and Messrs Sastri Slnha and Rangaswami Iyengar were absent. The visitors gallery was practically empty there being only three persons present. Mr. Haroon Jaffer who was not present in the morning made his appearance after lunch, and presented select committees report on Cutchi Memon Bill.

Mr. Ramarayaningar.

Mr. Ramarayaningar moved his resolution that provision be made by Government to provide light refreshment for voters who have to travel any distance exceeding five miles to attend at polling stations for the purpose of recording their votes of elections to Reformed Legislative Councils. Sir Umar Hayat then supported the resolution and Sirdar Sunder Singh Majithia while also supporting feared that Government would be blamed for influencing voters.

Sir William Marris.

Sir William Marris replying observed that there were great many difficulties in the way of accepting the suggestions of the Hon'ble mover. The resolution struck at the very root principle of election under reform scheme and it would reflect ill upon the country if the Government gave free meal to voters provided them with refreshments. Then supposing a voter who had walked four miles and seven furlongs claimed free refreshments, should not also be given it. Moreover there was the question of different castes and the food which might be suitable to one might not be so to others. Mr. Ramarayaningar, after hearing forcible reasons and arguments of Sir William Marris withdrew his resolution. The Council then adjourned till Thursday sixteenth instant.

Sir William Vincent.

At question time Sir William Vincent replying to the Hon'ble Haji Chaudhuri Muhammad Ismail Khan's question re. release of the accused in the Krishnagar dacoity case said:—Presumably the Hon'ble Member refers to the accused convicted in the Pragpur Khalipur dacoity case who were tried at Krishnagar. Of the four persons convicted in that case one namely Gopendra Lal Roy is being interviewed by a representative of the Bengal Government, and if his attitude is found to be satisfactory his sentence will be remitted. The other three persons are not being released. Government are not satisfied that this step would be compatible with the public safety. These prisoners have not been brought to India from the Andamans and kept in Hyderabad (Sind) jail. Two of them, viz Phani Bhusan Roy and Ashutosh Labiri are, it is understood still in the Andamans. The third Kshitish Chanda Sanayal is in the Central Jail, Sabarmati, Bombay Presidency, and the fourth Gopendra Lal Roy has recently been transferred from the Coimbatore jail to the Alipore Central Jail. They are permitted to correspond with their relatives in Bengal. Hon'ble Mahomed Ismail Khan asked (A) has the attention of the Government been drawn to a report of the Peshawar Khilafat Committee in connection with the death of two, Mahjarins Habibulla Khan and another at Kacha Gari Railway station as published in the *Tribune* of the 18th July last, (B) Are the Government aware that the said event had created a strong feeling in the minds of people? (C) Have Government ordered any enquiry into the matter? If not do the Government propose to order an enquiry into the matter by a Committee of officials and non-officials and publish the result of the enquiry at the least possible opportunity.

Sir William Vincent replied (A) yes; one Muhajirin only was killed. (B) Yes (C) if the District Magistrate has already held an inquest into the matter, has also been the subject of a military court of enquiry. Orders have issued for the trial of private Chilcott by court martial. No further enquiry is necessary.

Sir William Vincent replying to the Hon'ble Haj Chaudhuri Muhammad Ismail Khan's question re release of detenus in Bengal said:—There are at present 15 persons detained in Bengal under regulation 3 of 1818. Probodh Chandra Das Gupta has not been released as Government are not yet satisfied that his release would be compatible with the public safety.

Mr. Bannerjee.

Mr. Bannerjee asked (A) was any petition submitted by the Superintendents of Post offices in February last for an increase of their pay if so what action was taken on it. Have the Superintendents memorialised Government again for an increase on the ground that the scale of pay recently sanctioned by the Secretary of State is inadequate in view of the present high cost of living, and incommensurate with their duties and responsibilities. (C) Is it a fact that the scales of pay recently sanctioned for Deputy Collectors and Extra Assistant Commissioners in all the Provinces and for Telegraph Officers, both Imperial and Provincial are higher than those recommended by the Public Service Commission, while in the case of Superintendents of Post officers the maximum and minimum are the same those recommended by that Commission. (D) Is it a fact that the minimum pay now sanctioned for Postal Superintendents does not in effect represent any increase over the minimum fixed in 1871, and that all Superintendents of the last grade were drawing in pay and acting allowance Rs. 250 before the introduction of the timescale. (E) Is it a fact that the maximum pay viz 700 recently sanctioned by the Secretary of State is the same as that proposed by Sir Charles Stewart Wilson as Director General of Post Offices many years ago. (F) Do Government propose to consider the present application of the Superintendents of Post Offices favourably?

Sir George Barnes replied that the Memorials submitted by the Superintendents of Post Offices were withheld on the ground that the Secretary of State had sanctioned a revised scale of pay for these officials. B. Yes (C) Yes. (D) In 1871 the minimum pay of Superintendents of Post Offices was Rs. 200. It is now Rs. 230. When the time scale was introduced practically all Superintendents in the lowest grade were drawing salary at the rate of Rs. 250 a month. (E.) Yes. (F) The Memorials will receive the careful consideration of Government.

Maharaja of Casim Bazar asked:—Has the attention of Government been drawn to two cables of Reuter dated London August 5th reporting the reply given by the Secretary of State to a question in the House of Commons by Mr. A. M. Samuel regarding export of rice from India to Europe. If so are Government in a position to lay on the table a copy of the official report and the statement of the Government of India referred to by the Secretary of State in his reply. (C.) What is the exact nature of India's present commitment to other countries in regard to food, to food grains and the understanding with the Royal Commission on wheat supplied in that behalf. (D) Has the attention of Government been drawn to the report that a Japanese firm has recently acquired a large interest in the rice trade of Burma, and has been acquiring a large stock of rice. If so is there any truth in the report. (F) In what manner has the steamer freight for carrying rice from Burma to the different parts in India varied since 1914.

Message incomplete.

Indian Legislative Assembly.

Views of New President.

Coming Years of Anxious Experiment.

(REUTER'S.)

LONDON, September 13.

The *Observer* commenting on the appointment of Mr. A. F. Whyte as President of the Legislative Assembly, expresses the opinion that the appointment is an eminently good one. It pays a tribute to Mr. Whyte's experience of the mother of Parliaments, his knowledge of foreign affairs and his liberal attitude to contemporary problems.

Mr. Whyte, interviewed by the *Observer*, declared that it was an experiment in Liberalism on a large scale. The question was "Could we keep pace with Indian Nationalism while simultaneously meeting the needs of practical good government?" He was of opinion that the next four years would be one of anxious experiment. He emphasised that as a hundred, of the hundred and forty members of the new Legislative Assembly would be Indians, these would be an overwhelming majority for Indian influence. Experience would show how the influence would be used.

The Coal Deadlock. Moderate Labour's Attitude.

LONDON, September 13.

While the coal deadlock continues, fresh developments may be expected during the week. The miners Executive meets in London to-morrow. The course of future events will be better understood by remembering that a number of the men's leaders now favour dropping the demand for a reduction of the price of domestic coal, but Mr. Smillie is the chief obstacle because after his retirement some time ago when Labour declined to support his direct action policy for nationalisation he only consented to return on the guarantee that a demand for coal price reduction should be made and if the demand is now dropped, Mr. Smillie goes. Consequently, Mr. Smillie's fight involves his future leadership. There is not the slightest doubt that public opinion is hardening against the miners and Moderate Labourites fear a general election on this issue, for, while the Extremists are intent on smashing the Parliamentary machine and setting up the Soviet system, the majority of trade unionists do not want to destroy the constitution. It is stated that there is no doubt that unless the miners abate their demands, a strike is inevitable. Furthermore it is feared that Mr. Smillie and Mr. Hodges intend refusing to budge until the eleventh hour. The Moderates, however, realise dangers involved in such a course.

Rolls Royce Cars.

Government Purchases for Mesopotamia.

LONDON, September 15.

With regard to the statements that the Government is buying Rolls-Royce cars and that the Rolls-Royce Company is consequently asking for private purchasers to agree to the postponement of delivery, the War Office points out that the purchase of Rolls-Royce chassis is necessitated by circumstances in Mesopotamia where British armoured cars are being rapidly worn out and require immediate replacement. In view of the situation in Mesopotamia and protection of British detachments and women and children, it is thought that prospective buyers of Rolls-Royces will not object to short postponement of delivery.

Appalling Chinese Famine. A Most Depressing Outlook.

LONDON, September 13.

A Peking message to the *Times* says that the outlook in China is most depressing. The Government monthly revenue is three-quarters of a million sterling, but the irreducible expenditure is two millions, and in addition the Government is inundated with enormous bills in connection with the recent campaign, which it is totally unable to meet. Successful generals are squeezing Peking dry of ready cash. The revolutionary army is pushing on to Canton and driving back the Kwangsi troops. Canton is in a panic and part of the population is already fleeing. The country is bag ridden by militarists, and a large area in Chilli, Henan, and the Shantung provinces is confronted with famine on an unprecedented scale.

(ASSOCIATED PRESS.)

Mr Sastri's Resolution. Indian Press Comment.

ALLAHABAD, September 14.

The *Independent* describes the Viceroy's reception of Mr. Sastri's resolution as an arbitrary exercise of executive discretion.

The *Pioneer* says:—There is no question as to the power of His Excellency to make this decision, and the considerations which have actuated him in the matter will, we believe, appeal to most of these who are anxious to check the bitter racial feeling that is manifesting itself in India.

The *Leader* writes:—Lord Chelmsford has done no service to himself or to India in disallowing the very necessary resolution on the Punjab disturbances of last year, of which Mr. Srinivasa Sastri gave notice.

The Honourable Pandit Gokaranath Misra has resigned the Secretaryship of the Indian National Congress.

The *Tribune* writes:—We understand that the Ceylon Government have asked the Government of India for a colony of Tamil settlers on the waste land of Ceylon and that the matter is engaging the serious attention of the Government of India. We should like to warn the Government against any hasty decision in the matter. The Government ought to make it clear to the Colonial Office that they would consider no representation of any kind from the Colonial Office for Indian help as a protest against Lord Milner's decision on the question of the status of Indians in British East Africa.

Withdrawal of Candidature. Bengal Nationalists Manifesto.

CALCUTTA, September 14.

The nationalists of Bengal have issued the following manifesto:—We the undersigned voted against the resolution on non-co-operation as proposed by Mahatma Gandhi and passed by the Congress. While still maintaining our objection to the resolution we felt that inasmuch as it has been passed by the majority of the Congress it is our duty to withdraw our candidature for election to the Reformed Council and we hereby inform the electorate concerned that we do so.

(Sd.) Mr. B. Chakravarti (Kbula), Mr. C.R. Das (Dacca), Mr. Akhil Chander Dutt (Comilla), Mr. A. C. Banerjee (Calcutta), Mr. Promotho Chowdhury (Calcutta University), Mr. Satishchunder Chakraverty (Rangpur), Mr. Monmohun Neogy (Mymensing), Mr. Nishit Se (Barisal), Mr. J. M. Sen Gupta (Chittagong), Mr. Bijoy Krishna Bose (Diamond Harbour), Mr. Sirish Chunder Chatterjee (Calcutta University), Mr. Rajani Bhushan Chatterjee (24 Perganas), Mr. Satyend Chunder Mitter (Noakhali), Kumar S. C. Ghosal (Barisal), Mr. Bhupendra Nath Banerjee (Bengal National Chamber of Commerce), Mr. Bepin Behari Ghose (Maldib), Mr. B. K. Lahiri (Nadia), Mr. B. S. Sasmal (Midnapur), Mr. Nirmal Chunder (Calcutta), Mr. Mamatha Nath Roy (Howrah), Mr. Bijoy Kumar Chatterjee (Bankura), Mr. Satowripati Roy (Midnapur), Mr. Jitendra Lal Banerjee (Birbhum). The last five gentlemen voted in favour of Mr. Gandhi's resolution.

Cow Preservation Meeting.

CALCUTTA, September 14.

Pandit Madan Mohan Malaviya presided to-day at a cow preservation meeting convened by the Marwaris of Calcutta. A Company was floated with a capital of one crore for preserving cows and supplying milk to Calcutta. At the meeting the Marwaris subscribed nearly twenty-five lakhs.

Mr. Pale Resign's

Hon'ble Mr. V. J. Patel who is still here conferring with the nationalist leaders of Bengal on the programme of non-co-operation particularly in reference to the boycott of councils and who is booked to address two public meetings on the question interviewed by a representative of the Associated Press handed copies of the following two telegrams sent by him to His Excellency the Viceroy, Simla:—May it please Your Excellency, in view of the resolution on non-co-operation adopted by the special session of the Congress I cannot continue to be a member of Your Excellency's Council any longer and I herewith respectfully submit my resignation to Your Excellency and withdraw my land Acquisition Bill that was put down for consideration on the 16th instant. Copy of this wire follows duly by post.

I have the honour to be
Your Excellency's most obedient servant,
(Sd.) V. J. Patel.

Municipal Membership.

To the President, Municipality Bandra (Bombay) in view of the Congress resolution on non-co-operation I have no option but to resign my membership on the Municipality. Please accept this as my resignation.

(Sd.) V. J. PATEL.

To the Countrymen.

Mr. Patel said:—In deference to the Congress resolution on Non co-operation I have sent in my resignation of the office of the member of the Indian Legislative Council and also of my seat as a nominated member of the Bandra Municipality. My next duty is to inform the electors that I withdraw my candidature for the Council of State which was announced on my behalf during my absence in England in the manifesto issued by Messrs Monmohandas Ramji, Joseph Baptista and N. C. Kelkar and several other nationalist leaders of Bombay. Under ordinary circumstances this simple announcement would have been sufficient, but in the present case a few words of explanation seem to be called for in view of the criticism to which the Congress resolution has been subjected from friends and foes alike. Looking round the world policy I am convinced that now is the time for India to be up and doing. The resolution on non-co-operation is most opportune, say what the critics may. The non-co-operation movement has come to stay. I have heard or read no alternative scheme of non-co-operation in all these criticisms. I don't say that the Congress scheme is perfect and free from faults. The Nagpur Conference meets after three months when the scheme will no doubt be revised in the light of criticism and experience. In the meantime I appeal to all classes in India to concentrate on the immediately operative part of the resolution namely the boycott of the councils. I specially appeal to all nationalists to do all in their power to make the boycott of councils as complete as possible. I regard this part of the resolution as a triumph of the nationalist party in India. Both at Bombay and Delhi Congress which were held after the Montagu Chelmsford report was published, the nationalists almost unanimously were in favour of total rejection of reforms. In order however to conciliate the moderate opinion in the country they agreed to accept the reforms provided certain fundamental modifications were made in them. The suggested modifications were not incorporated in the Act and when the Congress met at Amritsar to consider the act nationalist leaders would have rejected the reforms but for the intervention of Mahatma Gandhi and his friends who went there full of faith in British sense of justice and fairplay. The nationalist party have always made it quite clear that they have no faith in British Government. A convert to the nationalist point of view says he was in the wrong and the nationalists were in the right. That being the position I refer that the Congress resolution in so far as it advocates the boycott of the councils is a triumph of the nationalist party. No doubt acting on the Amritsar Congress resolution many nationalists have announced their candidature, carried on vigorous propaganda in the country and spent thousands of rupees. That perhaps accounts for the attitude of some of them towards the resolution. I strongly feel that the nationalists in this country should hold together on this question and boycott the reforms. Not only should they do this but they should also take up a vigorous campaign throughout the country for the purpose of educating the electors on the lines of the Congress resolution. If by such campaign the nationalist can succeed in having, say three out of five million voters on their side, the British public and the civilised world will be convinced that the Indian

problem will not be solved unless complete responsible Government is granted to India. Let us all therefore concentrate our energies for sometime at least on this one question. Let us not unnecessarily indulge in fruitless criticism on the Congress resolution as a whole. There will be time enough when we shall rectify the defects, if any, in the resolution. If we work on the right lines we shall so educate public mind that the people who choose to go to the Councils in the initial stage despite the Congress advice will soon find out their mistake and resign their seats. Holding these views, I have withdrawn my candidature and appeal to voters to refrain from voting for any candidate who in spite of the Congress advice comes on the scene.

Mr. Baptista Interview.

Mr. Joseph Baptista, president of the democratic party of the congress in an interview urged mustering of forces at Nagpur to secure revision of the resolutions passed at the Calcutta Special Session.

The Willoughby Murder. Accused Admits Crime.

ALLAHABAD, September 14.

In the Kheri murder trial, Nasiruddin, the principal accused, admitted murdering Mr. Willoughby on the 20th. August with a sword, and giving reasons he said:—All Christian nations are the enemies of Islam. They have taken possession of our holy places and they got our Sultan Amir-ul-Momnin to sign by force the Turkish treaty. From that date it became our duty to cause every possible wrong of life and property to Christians in every manner possible. It was obligatory on me to kill these Christians. I thought he was Deputy Commissioner of the District, and I should make a beginning with him, and after I thought I should kill the Superintendent of Police and then the Line Inspector and after them other Englishmen who were left. Mashuk Ali, accused, said he did not kill Mr. Willoughby. The other two accused took him by deceiving him and threatened him saying if he refused they would kill him with a sword. Bashir, accused, admitted the murder. He said:—I gave one sword stroke. There used to be talk about the murder of Deputy Commissioner since about a fortnight preceding Id last but this acquired force during the week preceding Id. Five men were members of this conspiracy viz. I Mashuk Ali, accused, Nasiruddin in accused, Badli and Tajmull Husain, brother of N siruddin. On the day preceding Id after all five of us had said our prayers in the Jamma Masjid we held a consultation outside the mosque that the Deputy Commissioner, Superintendent of Police and Manager should be murdered the next day. The same day Nasir accused, made two green flags in token of Jihad.

The Allahabad Municipal Board has passed a resolution expressing its indignation at the murder of Mr. Willoughby. The motion by Mr. Basu, to add to the resolution, a clause stating:—"Since the attempt is made to connect murder with Khilafat movement the Board's opinion is the Khilafat movement is a perfectly constitutional one," was ruled out of order by the Chairman.

Madras Oil Strike. Government Communique.

OOTACAMUND, September 14.

The following press communique has been issued:—There have been repeated statements recently at public meetings and in a section of the press to the effect that the police have interfered with the employees of the oil companies in Madras, who are now out of work in consequence of a dispute with their employers and have applied pressure to induce them to return to work. No specific complaints have been made to the Government, and the statements made in the speeches as reported are vague and give no details of the time and place at which the incidents referred to are alleged to have occurred, and no names of the persons to whom the pressure is said to have been applied. The information before the Government is that there has been no interference beyond what was necessary to prevent breaches of the peace, and the recent events have shown that these precautions were necessary. Apart from minor incidents indicating hooliganism, in the past fortnight two serious occurrences took place. On the 10th instant an assistant of the Burma Oil Company was attacked and seriously wounded, and later in the morning there was a regrettable collision between the mob and the police. Four arrests were made and the matter will no doubt form the subject of proceedings in court. For the earlier allegations there appears to be no foundation though it appears possible they are distorted versions of the facts that (1) mounted police have been detailed to accompany the prosecutions of workmen in order to prevent breaches of the peace; (2) four workmen who had been working at one of the installations after the 1st September and had received their pay on the 4th asked for police protection from molestation from the men who had not been working, and were accompanied as far as their houses by two constables and three coolies were taken to the police station on the 3rd September and examined as witnesses with reference to a threatened attack on the house of women against whom one of the workmen had a grudge. Orders have been issued to the police that they should take no part in the dispute between the oil companies and their workmen, and there is no evidence that these orders have not been scrupulously obeyed.

Weather report states that the mail steamer Delta experienced stronger monsoon than usual in the Arabian Sea.

LAHORE, September 14.

Commenting on the Viceroy's action in disallowing Mr. Sastry's resolution on the Punjab affairs the Tribune says: The disallowing of Mr. Sastry's resolutions on the Punjab affairs is one of the most autocratic and least defensible things which Lord Chelmsford has ever done. The disallowing of it on the ground that it cannot be moved consistently with public interest is one of the most extraordinary and amazing feats of irresponsibility of which any Viceroy has ever been guilty. We are sincerely pleased that as a protest against His Excellency's action Mr. Sastry has withdrawn all his resolutions. This in our opinion is the least that any self-respecting member could have done.

The Bhand's Mataram says:—The disallowing of the resolution was not only highly unjust and a disregard of the feelings of the country, but also lack reason and foresight. Lord Chelmsford's attitude in this respect shows us that the goal of real responsible government was very far indeed. Being disgusted with such policies of the Government the country is thinking of adopting non-co-operation programme.

అల్లు బాబు, సెప్టెంబరు 14:— ఇల్లాఖి గారిని చంపిన నారకవంశీ మామయ్యదాసు జమాన్ దీన్ అను వరకు, నాక్యన నూర్పు నిర్మూలన. దానికి వారణాసి లోభముగా తెచ్చిన. (2) ప్రభులందఱు, ఇస్లామానుకు కీర్తులు. మామయ్యదాసు అన్న (వశేషము) నన్ను తీసి, నాక తీసుకొనిరి. కుర్కీ-నంధిబా, మామయ్యదాసు అనివార, తల్లి, మోమిన్ గారిని, బలవంతమున, కేదాము చేయించిరి. ఆరేడి మొదలు, నేరైన నంతవరకు (ప్రతికూ) ప్రభునియొక్క (ప్రాముఖ్య, భవము, అవసారి) చూడకు నిర్భయించుకొంటిని. ఈకై ప్రభులను చంపుట నా నిర్భయము. బిల్లాదిల్లాజీ కమిషనరును, చంపుటకు వెంట (వారంభించితిని. భయపాత పోలి ను నూ వరిం దేం. దే. యిను చంపుటకు తలపడితిని. తరువాత నైన నూవరిం దేం. దే. యిను, తుదకు తదితర అంగ్లేయులను చంపుట బుద్ధువ్వదైన లిని" ముషక్ ఆలీ ప్రకటన ముద్రాయ తాను ఇల్లాఖిని చంప లేదనియు, మిగిలినయారవుల ముద్రాయల నాకర్పణయు కొరచిందనినా, కే.పానములు తీసుకును భయపెట్టిరిని నుడికెను. భాషీ అను ముద్రా నాకర్పణనెటు లొప్పుకొనెను. తాను కత్తిబాబా కౌ. వెబ్బు గొట్టి తీసిన యి, ఈనాక్యన నూర్పు అంతకు నుంచి 15 దినములనుండి ఆలోచన చేసి యింక వారము దినగా కట్టుబట్టుము చేసితిమనియు చెప్పెను. ఈనాక్యన నూర్పును ప్రకటించిన నాడు. (1) నామకాలి, సాహెబ్, బాబా, బాబునాల్ (సాహెబ్ దీన్ సోదరుడు) ఈనాక్యన జరిగిన కోసాన నే, బమ్మ మసీద్ (కర్కనలు చేసే ముద్రచేడి కను చొరీకు మామయ్య) టెండెంటు, ఈ నేపథ్యములకు చంపుటకు మరీ దాడు నాలో తిండితిమి ఆ దినమున నే, 'దేవాక్' సమ్మముగా రెండు మచ్చుల బందాబా, వశేషము ముద్రాను నిర్వహణ చేసెను. అని చెప్పెను. అల్లు బాబు ప్రభులకు నంపుము, యీ దాడుల నాకర్పణ రిమ నామభూతిని చంపుట కొర నభయం నీరి. 'కొలఫత్' యుద్ధము నాగ్నమునెన. నక్రమమైన దను. అట్టి నీ నాక్యన దానికి తేర్పు నూచందని బాబునాల్ చెప్పిరి.

ఉదకతుండలము సెప్టెంబరు 14:— ఈచుట్ట నభలలో జరిగిన యువశ్యాసములను, పుత్రికలలోని (చదువులను, వదరాను పోలీసునాడు కిరసనాయక్ కంటినిబాబు తన కుమార్తెదాసు కర్కనమునకర్కనలో బాల్లూని తనినాం. (దను తిక్కనకులలో ఆరేడిన నుడికెనని బు.నంధిము చేయు చున్నటులుయొక్క తెప్పమున్ను. ఆభారముకర్కన ఫిర్యాదులింకవరకు ప్రభుత్వముకి చేరలేదు. ఉవశ్యాసములలోని వారముల నిరాధారము నా బుద్ధి. గంధర్వగోళము తెక్కద జరిగి నో యెడలెన జరిగినో విప్రులుగా తెలుపబడలేదు. (కర్కనము వారికి చేరిన సంగతులనుబట్టి చూచిన, కొంతిని నాబాబుకు దక్క చేరినందు, మిగత విషయములలో కొలకేనుకొని నటుల నేననుకులేదు. తిప్పించియును లటులందగా గత 15 దినములగా 2, భీకర ము ను దొర్ల న్నములు జరిగినవి. 10-వ తేదీ నిర్మాతలలో కంటిని ఆకస్మికము కొట్టుబడి. తీరముగా నామముల కలిగింది. మరీనాడు దయనూ, పోలీసునాడి, కుమార్తెదాసు, పోరానును జరిగినది. 4 నుక తెప్పకొనబడి. శ్యాసములలో విచారింతులను, ఈ (రిండి వారణాసిలో యువశ్యాసముల యువశ్యాసములకు మూలాధారములై యుండవచ్చునని మరొకటి యెమరుకై లేదు (1) కొంతిని నాబాబుకు రక్షక భములు గుర్రముల వెక్కి పనినాంబుచేసిన యువశ్యాసములలోనూ వరిగి. (2) నల్లశక్తినినాంబు తిగిగవనలో సెప్టెంబరు 1వ తేదీని (వశేషము) 4వ తేదీని జేరముల ప్రభుకొనిరి ఇకలముచే నేనిధ ముకు. వారియు కలగకుండ, పోలీసునాడి సహాయమును కొరి. ఇకవుల పోలీసునాడు వారి నిండ్లవరకు సాగనందిరి. (3) ఒక శ్రీయొక్క గృహమును, దొంగులనుగూర్చి పాక్యమును తీసుకొనుట, కిగురు మారీలు పోలీసునాడు వరకు తీసుకొన పోవనీరి. పోలీసునాడు ఆయింకంటిని నాంధ్రకు, కనివాండ్రోకు గల పోరానులలో గలగకేనుకొనవలదని (కర్కనము నారాజ్ఞానించివాడు. కలకత్తలకు ఫిర్యాదుగా వారునంపించు చున్నటు కని సాక్యనెడియు యంతవరకు లేదు. అని (కర్కనము నాడు ప్రచురించిరి.

పురిబోర్డుకూ. యువశ్యాసములను బాంధవో పాక్యములను (కర్కన సెప్టెంబరు నూర్పునారాజులగాదు మరణము నెందిరిని నిడుటకు కడుదివారము నెందుచున్నాడు. అని ఒకరు ప్రాయశాచిన్నాడు.

విశేషములకు నూచన

ఈ గ్రామములు పల్లెటూరు చేయటకు కృష్ణాజిల్లా
యందు ప్రాజెక్టు కట్టిన 7,85,000 ఎకరములు సాగునగున నెం
టనే ప్రాజెక్టును కట్టుటకు గురించి, ఏర్పడిన ప్రాజెక్టు కట్టిన
ఈ గ్రామములకు నరిగానిన కష్టము కాగలదు? పాటక ప్రజలను
చూచున రుచునకు తెలుకలగు చేయవలె? క్రమశిక్షణ ఇచ్చి
నివ్వటకు జమిందారీ శ్రీధరాచలహరియైటక కావించుట
పాటక ప్రజలనునకు మతిచేయించుకొను దరకునై కరుణ
మువారు అప్పుల సొంగుట, పాలకులు దివాలానుంచి తక్కు
గములు అవారకదార్లములు పిల్లలను చౌక ఫలం కమ్మించుట
ఈవనులు నెరవేయవలయు రుచు చర్యలు జనప్రభుకు గాను ఒక
సంఖ్య మేర్పడుచుట, అవసరమగు సేవల చౌక నివ్వటమే
శ్రీగవర్నక గారివద్దకు ముఖ్య, ముఖ్యములు మే తెలిసినవ్యయ
మన గ్రామముల కొంతవరకున దర్శించి శ్రీగవర్నక గారిని
కొడుకు, ఇంకను విచారించవలసివచ్చినయెడల జమ్మ వాటిని
న్న సభ ఏర్పాటు చేయవలసిన స్థలమును గురించిన్న, ప్రతి
గ్రామస్థుడు వెంటనే గాకు ఉత్తరములములమున తెలియ
చేసి ప్రార్థించుట, మోపి శని, బిరు వ్రాలు కుటుంబరావు.

185, జామూపునీరు, హొంబోల్డు.

(2292)

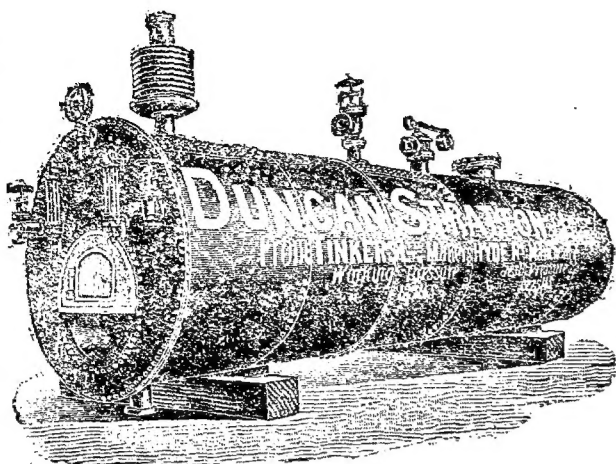
సైకారు

Proprietor : P. D. SAVANT,
Faranwadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

DUNCAN STRATTON & Co.

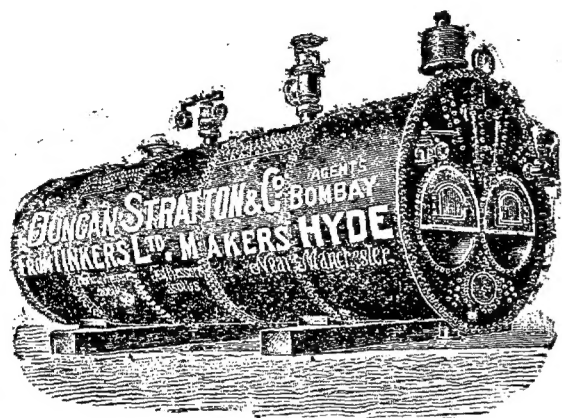
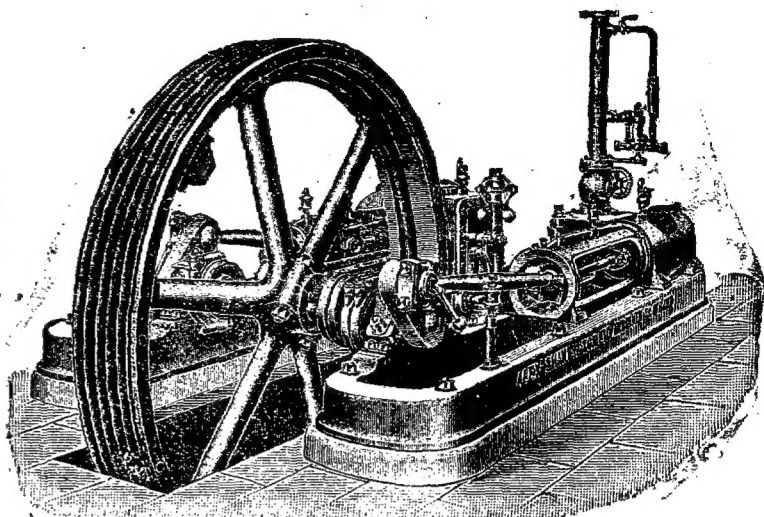
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంజనీర్లు, 9 మెరయిన్ పీథి, బొంబాయి.

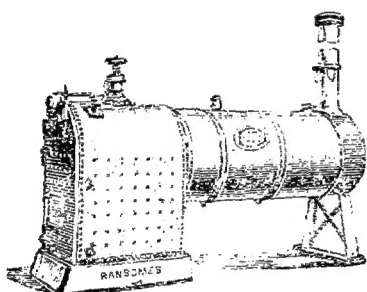
హైడ్రోస్టాటిక్ కార్బన్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 2 1/2 అడుగుల వరకు
బరువు — డబ్బు మేటరు
4 అ. మొదలు 6 అ. 6 అ. వరకు
వరకు యెంచును.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెషరు
80 పౌండుల మొదలు
160 పౌండుల వరకు.

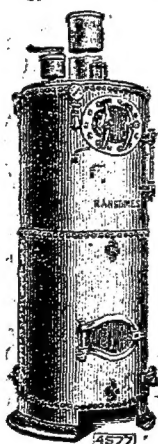

హైడ్రోస్టాటిక్ లింకా మేకర్ బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. మొదలు 82 అ. వరకు.

డబ్బు మేటరు 6 అ. మొదలు 6 అ. 6 అ. వరకు
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెషరు 100 పౌండుల వరకు.

లోకో మోటివ్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెషరు 80 పౌండుల మొదలు
100 పౌండుల, 120 పౌండుల, 150 పౌండుల వరకు.

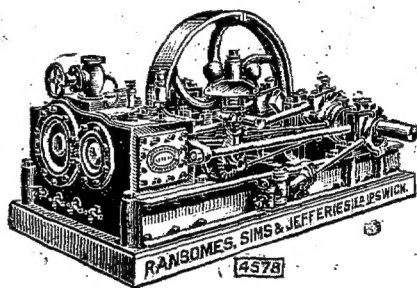
వర్టికల్ బాయిలర్లు.
పొడవు 80 పౌండుల మొదలు
100 పౌండుల వరకు.

ఈ క్రింద తెలుగులో వాటిని
స్వయం చేయుదుము.

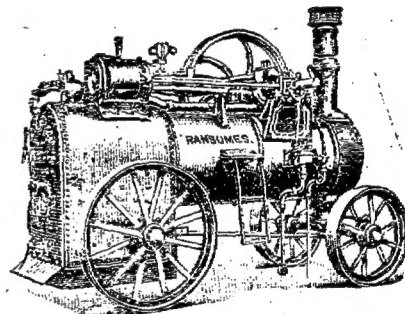
మాడి జిన్నెండు మెషిన్, కార్బన్ మాడి
మాడి ప్రెస్సింగు మెషిన్ [మేకర్]
మాడి స్పిన్సింగు మెషిన్
మాడి వీలింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీమ్ బాయిలర్లు
లోకో మోటర్ మిల్లింగు మెషిన్
మాడి మిల్లు మెషిన్
మంచుగొట్టేయు మెషిన్ సామాన్యము
కట్టు బియ్యము చేయు మెషిన్ వాటి
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగితము, కత్తిరించు సాధనముల కొరతము
కిరణ్ మాడి మెషిన్లు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాన్టు) కొరతము
లేరులు వర్షపు నీరు కొరతము
స్టీమ్ మోటివ్, కంపింగులు, పెట్రోల్ మోటివ్
కార్బన్ మోటివ్ అండ్ కార్బన్ మోటివ్ ఫ్లైవీల్.
వగైరె అన్నిరకముల సామాన్యము.

నెడ్ బ్రెస్టెడ్ కాంపాండు
మోండ్రాస్టాన్ ఎంజిన్లు.

(కాన్జక్షన్ మోండ్రాస్టాన్ మోటివ్ మెషిన్లు.)
ఇండియా సింగిల్ సిలిండరు ఎంజిన్లు మాడి గలవు.

హైస్పీడు కాంపాండు ఎంజిన్లు.

లోకో మోటర్ స్టీమ్ ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరుగలవి.
స్టీమ్ ప్రెషరు 120 పౌండుల గలవి.
కాంపాండు — హై, లో ప్రెషరు సిలిండరు
స్టీమ్ ప్రెషరు 150 పౌండుల గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

బెజవాడ (కృష్ణా జిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్ ఇంజనీర్లు కంపెనీ ప్రాప్తిగల గారైన
మానేపల్లి బాపనయ్యగారి కై నను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, కైత్యము, పడిశము, రొమ్ము పడిశము, తలనొప్పి, వాయువు నొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కని డబ్బీతో 50 పైసల రూ. 0-10-0; డబ్బీ 1-8 రూ. 5-12-0. పోస్టుఖర్చు నీలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

